

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrierile nefrancate nu se primesc. Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE se primesc la **ADMINISTRAȚIUNEA** în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
 În Viena: M. Dukas Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Leiser. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Marolli & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garzonă pe o coloană 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarif și învoială.
RECLAME pe pagina a 8-a o serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 35)

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 191.—Anul LXII.

Brașov, Duminică 29 August (10 Septembrie).

1899.

Scopul „înfrățirilor“.

E bătător la ochi, că foile maghiare și maghiarone au făcut și fac încă și acum atâta șvon cu așa di-sele „fraternisări maghiaro-române“ dela Arad, Beiuș și Presaca. Ba biroul de presă al d-lui Szell, de unde se dă lozinca pentru tot felul de comunicate în foile dinăuntru ca și din străinătate, îngrijesce, ca să se lătească și prin foile dinafară credința, că Românii s'au înfrățit cu Maghiarii și că între acestea două popore domnesce cea mai bună armonie.

Atâta sgomot pentru nimica! Foile unguresci, ca și conducătorii politici ai Maghiarilor, știu prea bine, că astfel de fraternisări între pabare s'au mai arangiat și altă-dată ici-colo, chiar și pe timpul, când marele sdobitor de naționalități, bē-trânul Tisza, era la culmea puterii și volniciei sale, dēr că nici-odată ele n'au avut vre-o însemnătate serioasă. Știu prea bine adversarii limbii și ai naționalității noastre, că între împrejurările de aji nu pōte fi vorba nici de pace, necum de frăție între ei și Români.

Ți-se vestesce în toate glasurile mōrtea ta națională spuindu-ți, că statul ungar poliglot are să fiă național maghiar și că ares-ți înghită și limbă și cultură, și datinele strămoșesce, și tu să te impacii, ba să te înfrățesci chiar cu cel ce lucră la nimicirea ta națională! Un vierme se opune și se luptă pentru viața sa, după legea firii. Românul să fiă atât de laș, încât să-și fi pierdut chiar și instinctul conservării de sine? Acesta nu se pōte! Maghiarii cunosc mai bine pe Român din pățaniile trecutului, decât să presupună un minut măcar așa ceva despre el. Știu ei bine, că de-o împăcare nu pōte fi vorba, până ce nu se vor lăpēda de visul lor de maghiarisare și contopire a celorlalte popore conlocuitorē. Ei mai știu fōrte bine, că toate guvernele și direcțiunile politice, ori cât de urgisite ar fi de popore, își

au aderenții, mōncălăii și lingăii, cari prin învălmășelile politice se silesc a-și face trebșorele.

Nu mai puțin o știu Maghiarii și foile lor tot din pățanii proprii, că dēcă va sosi odată timpul unei împăciuirii serioase, acesta nu se va face prin omēnii, cari s'au lăpēdat de cauza poporului și bisericeii lor, nici prin aceia, cari își renēgă tot trecutul și convingerile pentru nisece oșe de ros, ori pentru satisfacerea ambițiunilor lor personale. Impăciuirea ungurescā asemenea nu s'a făcut, decât prin bărbați, cari au stat cu credință lângă poporul lor și n'au încetat a reclama drepturile sale confiscate. Apoi nici noi — fiă lăudat bunul Dumnezeu! — n'avem mulți ca Goldiș și Mangra, nici guvernul multe mitre episcopesce și vicariate de promis.

Ce scop au dēr foile maghiare și politicianii maghiari cu înfrățirile inscenate, și mai ales cu buciunarea lor prin lumea mare?

Scopul lor e clar și limpede. Acum, când *cestiunea egalei îndreptățiri a naționalităților* este pusă la ordinea zilei în cealaltă parte a mōnăchiei, — încetând Nemții de a monopoliza toate drepturile în Austria și a dispune ei singuri de puterea statului, — ei vor să arate lumii, dēr mai ales cercurilor mai înalte, că în „fericita“ Ungaria, „minden csendes“, totul este liniștit, că chiar și Românii, cei mai „îndârjiți“ între naționalități, se împacă și se înfrățesc: pot așa-dēră să rămân Maghiarii și mai departe singurii arendatori și stăpâni ai tuturor drepturilor și favorurilor țerii, căci *bine o chivernisesc ei, și agitatorii sunt dați de mincună, căci vedeți „înfrățirile“,* cese tac între Români și Maghiari.

Ētă scopul comediilor inscenate la Arad, Beiuș și Presaca! Ētă de ce biroul de presă unguresc telegrafēză la toate diarele din străinătate, că „Maghiarii se îmbrățisēză cu Români“.

Acesta trebuie s'o aibă în vedere aji fiă-care din noi, ca să știe

să se ferescă de ori-ce amăgire și ispită și să nu înceteze nici un minut a-și implini datoria românescā, luptând pentru limbă și naționalitate.

Dēcă avem lipsă aji de o înfrățire, atunci ea este și trebuie să fiă înfrățirea între noi înși-ne, întărirea legăturii frăției noastre naționale, proclamată acum cinci-șeci și unu de ani pe Câmpul Libertății. De această înfrățire avem cea mai mare și urgentă lipsă, ca să putem ține piept cu greutățile vremurilor, ce ne mai așteptă în lupta pentru existența națională. Aici să nисуim dēr cu toții, căci țaria noastră va fi cea mai sigură garantă a isbândeii noastre.

Revista politică.

În săptămâna aceasta a fost pusă ērași la ordinea zilei **crisa dualistă**. Cu tot pactul incheiat între guverne, rōtele mașinei dualismului încep să scârțae în mod îngrijitor. Nu-i destul, că în Austria parlamentul nu mai pōte lucra regulat, dēr acum și delegațiunile, cari înfrățisēză legătura între ambele state, sunt amenințate a nu mai pute funcționa. Opoziția germană obstructionistă din Austria, e hotărâtă a împiedeca alegerea membrilor în delegațiune din partea „Reichsrath“-ului, care se va întruni în Octomvre.

Br. Chlumecky a fost din cauza acesta anume însărcinat de monarcul să mijlocescă o împăciuire cu opoziția germană, ēr ministrul președinte unguresc Szell s'a dus anume la Viena, ca să se sfātuescă cu miniștrii austriaci, ce-i de făcut, ca să pōtă fi asigurată întrunirea delegațiunilor încă în anul acesta. El a avut două audiențe la monarcul, dēr se dīce, că lucrul a rămas încurcat până la reîntōrcerea Maj. Sale dela manevre.

Lunia trecută deputații români din Bucovina au avut în Cernăuți o conferență, în care s'a discutat asupra situațiunei politice a Românilor bucovineni. Conferența a luat o reso-

luțiune energică față cu pășirea guvernatorului Bourguignon la 18 August din incidentul esprimării omagiilor clerului român pentru Majestatea Sa. Guvernatorul a suspiciōnat atunci credința și lealitatea clerului român bucovinean, din cauză că familiile preoților pōrtă tricolorul național. Resoluțiunea conferenței este o strălucită satisfacțiā dată clerului pentru ofensa suferită.

Inafară totă atențiunea este îndreptată asupra **procesului Dreyfus**, care durēză acum aproape de cinci săptămâni și se va termina abia peste vre-o două trei zile. Toți se întrebă, dēcă Dreyfus va fi achitat, ori din nou condamnat, și ce urmări pōte ave sentința tribunalului de răboiți dela Rennes. Amicii lui Dreyfus au început să cam piērdă speranța în cabinetul achitarea lui. În zilele din urmă însă mulți au început să credă, că el totuși va fi achitat, însă numai din lipsa de dovedī de ajuns pentru vinovăția lui. Cei din tabēra națională și antisemită însă, cred sus și tare, că Dreyfus va fi sigur condamnat

Gonă contra colorilor vĕnēt-roșu.

După o nouă ordinațiune a ministrului unguresc de interne cu data de 1 August 1899, s'a interdiș, pe lângă purtarea colorilor străine, și folosirea din partea privaților a colorilor și stindardelor comitatense și ale orașelor.

De aci încolo aceste stindarde și colorii se pot întrebuița numai la ocaziuni deosebite și cu scirea autorităților, pentru decorarea zidurilor publice, a arcurilor de triumf, tribunelor etc., însă numai sub condițiunea, ca tricolorul și stēgul unguresc să fiă precumpănitor la aceste împodobiri.

Codița guvernamentală maghiară din loc de o săptămână încōce își umple colōnele tot numai cu articoli, în cari își arētă bucuria pentru această ordinațiune a ministrului de interne Szell. Ea se laudă, că fișpanul și Maghiarii din Brașov au stărui pentru de a-se aduce această nouă oprire și a purtării colorilor comitatense și orașenesce.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Cântecul Isvorului.

A fost odat' un visător
 Venit din altă lume,
 Un copilaș nesciutor...
 A fost odat' un visător
 Și... nu-i mai știu de nume.

Șoptea cu ochii rĕtăciți
 În valurile mele,
 Și codrii l'ascultau uimiți...
 Șoptea cu achii rĕtăciți
 Un basm frumos din stele.

Din ceruri luna l'a ndrăgit
 Cu-o dulce tresărire;
 Părea așa de fericit...
 Duiōsa lună l'a ndrăgit
 Și i-a jurat iubire.

Dēr într'o nōpte s'a nălțat
 Din unda mea o dīnă...
 O, Dōmne, cât l'am mai rugat!
 Dēr într'o nōpte s'a nălțat
 Șirēta lui stăpână...

De-atuncea nu s'a mai vĕdut
 Și l'chiamă trista lună...
 S'a dus pe-un drum necunoscut,
 De-atuncea nu s'a mai vĕdut
 Și i'cânt povestea ntr'una:

A fost odat' un visător...
 Sânt-Petreanul.

Porcul cel fermecat.

De I. Ispirescu.

A fost odată, ca nici-odată; că de n'ar fi nu s'ar mai povesti; de când făcea plopșorul pere și răchita mișunele; de când se băteau urșii în cōdă; de când se luau de gât lupii cu mieii de se sărutau înfrățindu-se; de când se potcovea purecile la un picior cu nou-șeci și uouș de oca de fer și s'arunca în slava cerului, de ne aducea povești

De când se scria musca pe pārete,
 Mai mincinos cine nu crede.

A fost odată un împērat și avea trei fete. Și fiind a merge la bātăliă, își chemă fetele și le dīce:

— Ēcă, dragele mele, sunt silit să merg la rășboiu. Vrășmașul s'a sculat cu oște mare asupra noastră. Cu mare durere mă despart de voi. În lipsa mea băgați de sēmă să fiți cu minte, să vă purtați bine și să îngrijiți de trebile casei. Aveți voiă să vă preumblați prin grădină, să intrați prin toate cămările casei; numai în cămara din fund din colțul din drēpta să nu intrați, că nu va fi bine de voi.

— Fii pe pace, tată, răspuneră ele. Nici-odată n'am eșit din cuvēntul dumatile. Du-te fără grijă, și Dumnezeu să-ți dea o isbândă strălucită.

Toțe fiind gata de pornire, împēratul le dete cheile dela toate cămările, mai aducēndu-le aminte încă odată povețele, ce le dēduse, și-și luă dīua bună dela ele.

Fetele împēratului, cu lacrēmile în ochi, îi sărutară mâna, îi poftiră biruință; ēr cea mai mare din ele primi cheile din mâna împēratului.

Nu se scia, ce să se facă de mahnire și de urit fetele, când se vĕdură singure. Apoi, ca să le trecă de urit, hotărîră, ca o parte din dī să lucreze, o parte să cetēscă

și o parte să se plimbe prin grădină. Așa făcūră, și le mergea bine.

Vielēnul pismuia pacea fetelor și-și viri cōda.

— Surorile mele, dīse fata cea mai mare, cătu-i dīulica de mare tōrcem, cōsem, cetim. Sunt câte-va dīle de când ne aflăm singure, n'a mai rămas nici un colț de grădină pe unde să nu ne fi plimbat. Am intrat prin toate cămările palatului tatălui nostru, și am vĕdut cât sunt de frumos și bogat împodobite; de ce să nu intrăm și în camera ceea, în care ne-a oprit tatăl nostru de a intra.

— Vai de mine, lēliță, dīse cea mai mică, mă mir cum ți-a dat în gând una ca acesta, ca să ne indemnă dumnēta să călcăm porunca tatălui nostru. Când tata a dīs să nu intrăm acolo, trebuie să fi știut el ce a dīs și pentru ce a dīs să facem așa.

— Că dōră nu s'o face gaură în cer, de-om intra, dīse cea mijlociă; că dōră n'o fi niscai-va smei să ne mănānce, ori alte lighiōne, ș'apoi de unde să o știe tata, dēcă noi am intrat au ba?

Tot vorbind și îndemnându-se, ajunseră tocmai pe dinaintea acelei cămări;

Scopul a fost în primul rând de a opri folosirea de către privați a colorilor săsesci vînăt-roșu, cari până acum erau suferite, așa, că cu privilegiul marilor sîrbări din vara trecută și vara acésta, s'a vîdut pe casele private din Brașov o mulțime de stéguri vînăt-roșii, pe lângă stéguri unguresci, ér școlile și reuniunile săsesci la excursiuni puteau să porțe asemenea și colorile vînăt-roșu, sub cuvînt că acestea sunt numai colorile orașului Brașov.

De aci înainte s'a sfîrșit și cu acésta îngăduire, și s'a început pe față góna și în contra bicolorului săsesci.

Cea mai próspectă dovadă de energiă în suprimarea acestor colorii a dat o ađi căpitaniul orășenesc Farkas Mihály cu ocaziunea excursiunii școlilor de fete evangeliice săsesci la „Fântâna popii“. Ađi dimi-nétă se adunaseră înaintea edificiului școl-lei de fete din Gróverî fetițe de tótă eta-tea, ca să pornéscă cu profesorii și profesórele lor la excursiune. Mai tóte purtau bráne cu colorile săsesci. Nici bine nu se adunaseră însă, și o dróe de polițiști trim-eșî anume cu ordin strict s'a și prezentat la fața locului spre a veghia, ca nu cum-va elevele școlilor săsesci să porțe după obiceiul de până acum vre-un bréu, vre-o eșarpă, s'eu vre-o cocardă vînăt-roșă. Ur-marea a fost, că în urma intervenției poli-țiției fetițele, cari purtau bráne, au trebuit să și-le ia jos și să și-le ducă acasă. Era de tot curiosă procesiunea elevelor, cari străbăteau stradele cu bránele bicoloré în mână, ducéndu-le acasă să le păstreze pentru ăile mai bune și mai ferite de ne-gura șovinismului intolerant.

Dările în Ungaria.

Fóia unгурéscă „Budapesti Hirlap“ se vede silită să mărturiséscă într'un arti-cul de fond al s'eu următoarele adevăruri:

„In proporțiune cu numărul locuitor-ilor și a averii sale. Ungaria plătesce, în asemănare cu alte țeri, *dările cele mai mari*. Diferitele sarcini ale contribuțiunii cresc an de an, și nicăiri nu s'au urcat atât de repede în decursul celor 30 de ani din urmă, ca în Ungaria, deși Ungaria e s'eracă de capital, e bogată de datorii, are o indus-triă înăpoiată, un comerț dependent și populațiunea ei dintre văile Carpaților și dintre munții Ardealului e cea mai s'era-că, ba chiar și în bogatul „Alföld“ se ivesce s'erăcia... Décă la dările către stat vom mai adauge și sarcinele publice, ce poporul trebuie să le plătescă, de-odată cu darea, comitatelor, orașelor, comunelor, bi-sericelor, școlilor, pentru regularea rîurilor, pentru construirea de căi ferate vici-nale, — atunci dăm de sume uriașe, pe cari statul se genéză a-le arăta, ca să nu se sparie“...

Aveți dreptate, patrioților! Ați uitat însă să spuneți, cât de tiranizat este chiar „poporațiunea cea mai s'eracă dintre văile Carpaților și dintre munții Ardealu-

lui“, — adecă populațiunea română — care pe lângă dările cele multe, înșirate mai sus, are să plătescă și alte nenumărate dări, între cari cea mai revoltătoare e darea, ce trebuie să-o plătescă pentru școlile de maghiarizare, ér cele mai tirane și mai apă-sătoare sunt nesfîrșitele pedepse și apucă-turi, cu cari e stórsă acésta populațiune, când sub un pretext, când sub altul din partea sluşbașilor s'ei.

Déca chiar Ungurii se plâng, apoi ce să șicem noi?

Procesul Dreyfus.

După o pertractare de o lună de ăile, care a ținut în cea mai mare încordare spiritele din Franția, ba chiar și din străinătate, revisuirea procesului Dreyfus s'a apropiat de sfîrșit. În tot decursul procesului s'au pus din partea amicilor cauzei lui Dreyfus cele mai mari sfortări, ca să scótă nevinovat pe căpitaniul de artilerie oséndit la 1894 pentru crima de tradare la deportațiune pe viață în insula Dracului. Așa se pare însă, că sfortările lor nu vor avé nici un rezultat.

Alaltăeri s'a încheiat înaintea tribunalului din Rennes procedura de dovedire, și n'a mai rémas decăt să se țină vorbirile de acuză și de apărare, apoi aducerea sentinței, pe care amicii lui Dreyfus o așteptă cu gróză.

Înainte de ce comisarul guver-nului, majorul *Carrière*, și-ar fi ținut vorbirea de acuză, tribunalul militar a decis, că nu pôte admite să fiă ascultați atașaii militari *Schwartzkoppen* (german) și *Panizzardi* (italian) cum ceruse apărarea. S'au mai ascultat apoi cei din urmă martori. Decla-rându-se interogatorul martorilor, adecă procedura de dovedire, în-chisă, toți martorii din armată au părăsit băncile, ce le ocupau, și au eșit din sala pertractării, conform instrucțiunilor date de ministrul frances de răsboi, generalul Gal-lifet. Îndată după acésta s'a ridicat comisarul *Carrière* să și țină vorbirea de acuză.

Carrière, ținénd o hărtia în mână și în mijlocul unei tăceri mormentale, își începú vorbirea, pe care o schițam după telegramele foilor străine. Înaintea tribuna-lului militar — ăise el — stă întrebarea, décă Dreyfus e vinovat de aceea, că în 1894 a s'evêrșit machinațiunii în folosul unei puteri străine, predând acésti-ia documen-tele înșirate în borderou. Problema actua-lului tribunal este așa-dér aceea, care a fost a tribunalului dela 1894. Eu am da-toria a-mi implini chiamarea cu liniște și

moderațiune, deórece lumea are drept a pretinde *dreptate necondiționată*.

Spuue, că se închină înaintea deci-siunii tribunalului, care a restrins pertractarea. Consultările în ședințe secrete au fost neapérat necesare, ele însă n'au îm-pedecat a-se face lumină. Apărarea a sciut totul, ér pentru indiscrețiunii nu putem fi făcuți respunđători.

Comisarul face apoi o reprivire asupra istoricului afacerii Dreyfus. Face atenți pe judecători la aceea, că ce dureri sufletesci li a cauzat ofițerilor constatarea, că *Dreyfus e trădătorul*, și spuue, ce prigoniri și pro-cese a atras după sine acésta afacere. Re-venind la borderou ăice comisarul, că nu se pôte ocupa cu el decăt din punct de vedere tehnic, nu însă și din punct de vedere al artileriei. Nu vré să se pronunțe nici asupra afacerii trupelor de escortă. Ii-se pare însă caracteristic, că în bor-derou se face amintire despre trupe. Afară de acésta crede, că numai în birourile mi-nisteriului de răsboi a putut să și procure cine-va date asupra formațiunii artileriei. Împrejurarea, că nota asupra Madagascarului fú predată în August la al treilea birou, îl întăresce în credința, că borderoul da-tézá din luna August. Privitor la scrierea borderoului, *Carrière* ăice, că este asemănare între scrisul lui Esterhazy, a lui Alfred Dreyfus și a fratelui acestuia Mathieu Drey-fus. Alfred Dreyfus a putut să și prefacă scrisul, așa ca să sémene cu a lui Ester-hazy.

Comisarul vorbesce mai departe des-pre dosarul secret și esaminezá documen-tele cuprinse în el. El ajunge la convin-gerea, că numai un oficer din statul-major a putut să cunóscă însemnătatea cestiuni-lor din vorbă. Esterhazy n'a putut să dea informațiunii, el vorbi de multe și m'erunte, însă spuue prostii. Este o naivitate a crede, că agentul, cu care Esterhazy era în le-gătură, primia informațiunii dela acesta. *Carrière* aprobă și laudă rolul, ce l'a jucat atașatul militar al unui stat străin, care s'a declarat privitor la agenții A. (german) și B. (italian) și ăice, că acel atașat militar este om cinstit. Înșirá după număr mai multe documente și esprime convingerea, că Dreyfus a stat în legătură cu statul agentului A. (german).

Comisarul esaminezá și critică apoi procedurile lui Picquart în contra lui Es-terhazy; recunóscce, că acesta din urmă era om puțin recomandabil, dér nu era nici-decum trădător, nici statul-major frances n'a avut nici o legătură compromițătoare cu el. Esterhazy, c'un cuvînt, nu putea să aibă în mâinile lui și să estradee documen-tele borderoului. Apoi continuă astfel:

„Am studiat cu multă imparțialitate afacerea acésta, și n'aveam nici o părere personală când am început să studiez do-sarul secret. Într'un moment aveam spe-ranța, că Dreyfus pôte fi mântuit, și astfel

pôte fi rehabilitat un om oséndit nevinovat. De aici ar fi urmat liniștirea spiritelor, căci s'ar fi îndreptat o greșélă a justiției. Pen-tru acésta însă trebuiau probe. Părerea mea despre nevinováția lui Dreyfus s'a schimbat și după ascultarea martorilor *m'am convins despre vinováția lui*. **Vé declar pe sufletul și consciința mea: Dreyfus e vinovat! și Vé cer aplicarea articolului 76 din codul penal**“.

Președintele a fixat continuarea per-tractării pe eri la 6 $\frac{1}{2}$ ore a. m., când a trebuit să se începă pledoeria apărătorului *Demange*. Telegramele din Rennes spun, că sentința se va publica probabil luni, însă e posibil, că deja ađi Sâmbătă s'era va urma sentința. Atunci se va decide definitiv asu-pra sorții lui Dreyfus.

Mai amintim, că articolul 76 din co-dul penal, a cărui aplicare a cerut'o co-misarul *Carrière*, cuprinde pedepsa cu mórte. Înainte de 1894 acest articol prevedea pe-depsa cu deportațiune pe viață, însă în urma mișcării mari produse în Franția după 1894, legea despre spionaj a fost schim-bată astfel, că crima tradării și spionajul nu mai pôte fi considerată ca crimă poli-tică, și este a-se pedepsi cu mórte.

Lumea așteptă cu mare încordare pu-blicarea sentinței.

SCRIRILE ăILEI.

— 23 August. v.

Pentru masa studenților români din Brașov a mai contribuit d-l avocat *Dr. Petru Corneanu* din Oravița (Bánat) 5 fl. Direcțiunea școlară esprime mulțumi-tele sale marinosului donator.

Corul bisericesc din Brașovul-vechiu va da m'ane s'era, Duminecă, pro-ducțiunea sa urmată de petrecere cu dans în sala dela Redută. Intrarea 60 or. de per-sonă, ér pentru familiă de 3 membri 1 fl. 50 or. Venitul fiind destinat pentru fondul noului cor, sperăm, că tinerii coriști vor fi și de astă-dată sprijiniți cu căldură. Cei ce din greșélă nu vor fi primit învítari, *sunt rugați a se considera prin acésta ca învítati*.

Școlă de lucru femeesc din Sibiu a fost cercetată în anul școlar trecut și de următoarele Române: Cursul III. *Eugenia Tăbăcar*, care a căștigat diplomă și pentru școlé superioare, și *Eugenia Grecu*; cursul II: *Aurelia Bardosy*, *Luisa Duma*, *Maria Popp* și *Elisaveta Prașca*, ér în cursul I: d-na *Maria Popescu*. Școlă acésta e susți-nută de Reuniunea damelor evangeliice. La esamenul de vară, ce s'a ținut în 20 Iulie, a luat parte un public numărós și distins. Esamenul a fost presidat de episcopul ev. aug. *Dr. Müller*, care în discursul ținut după esamen a recomandat elevelor să stu-dieze și mai departe economia casnică și a mulțumit profesórelor pentru progresul do-

cea mai mare din surorî, care era păstră-tórea cheilor, băgă cheia în brósca ușei, și întorcéndu-o nițel, scărț! ușa se deschise.

Fetele intrară.

Când colo, ce să vadă? Casa n'avea nici o podóbă; déră în mijloc era o masă mare cu un covor scump pe d'ensa, și d'a-supra o carte mare deschisă.

Fetele, nerăbdătoare, voiră a sci ce ăicea în cartea aceea. Și cea mare înaintă și étă ce ce ceti:

— Pe fata cea mare a acestui împé-rat are s'o ia un fiu de împérat dela re-sărit.

Merse și cea mijlociă, și întorcénd fóia, ceti și ea:

— Pe fata cea mijlociă a acestui împé-rat, are s'o ia un fiu de împérat dela apus.

Risere fetele și se veseliră, hihotând și glumind între ele. Fata cea mai mică însă nu voia să se ducă.

Cele mai mari nu o lăsară în pace, ci cu voe fără voe, o aduse și pe d'ensa lângă masă, și cam cu îndoială întórse și ea fóia și ceti:

— Pe fata cea mai mică a acestui împé-rat, are s'o ia de soțiă un porc.

Trăsnetul din cer de-ar fi căđut, nu i-ar fi făcut mai mult rău, ca ceea ce i-a făcut cetirea acestor vorbe. P'aci p'aci era să móră de m'ahnire. Și décă n'o ăineau surorile, își și sp'argea capul căđénd.

După-ce se desmeteci din leșinul ce-i venise, de inima rea, începură s'o m'angăe surorile.

— Ce! îi ăiseră, mai cređi și tu la tóte alea! unde ai mai pomenit tu, ca o fată de împérat să se mărite după un porc?

— Ce copilă ești! îi ăise cealaltă, dóră tata n'are destulă oștire să se scape, chiar când s'ar întempla să vie să te c'eră un dobitoc așa de scărbos?

Fata cea mică a împératului ar fi voit să se înduplece a crede cele ce îi spuue surorile; dér n'o lăsa inima. Gân-dul ei era mereu la cartea, care spuue, că norocul celorlalte surorî era să fiă așa de frumos, și numai ei îi spusese, că o să i-se întemple ceea ce nu se mai ađise până atunci pe lume. Și apoi o rodea la ficiți călcarea poruncii tatălui lor.

Ea începú a l'anceđi. Și numai în

câte-va ăile așa se schimbăse, încât nu o mai cunosceai; din rumenă și veselă, ce era, ajunsese de se oflise și nu-i mai întra nimeni în voiă. Se ferea de a se mai juca cu surorile prin grădina, d'a culege florî, ca să le pună la cap, și d'a c'anta cu tótele când erau la furcă, ori la cusătură.

Între acestea tatăl fetelor, împératul, făcuse o isb'anda cum nu se aștepta, biruind și gonind pe vrășmaș. Și fiind-că gândul îi era la ficele sale, făcú ce făcú și se în-tórse mai curénd acasă. Lume după lume eșise întru întimpinarea lui, cu buciune, cu tobe și cu surle, înveselindu-se, că împé-ratul se întorcea biruitor.

Cum ajunsese, până a nu merge acasă, împératul dete laudă Domnului, că-i ajutase asupra protivnicilor, cari se sculase asu-pra lui, de-i înfrânse. Apoi mergénd acasă, ficele lui îi eșiră înainte. Bucuria lui cres-cú când v'edú, că fetele îi erau sănétóse. Fata cea mai mică se feri cât putú a nu se arăta tristă.

Cu tóte astea, nu după mult timp, împératul băgă de sémă, că fiă-sa cea mică din ce în ce slăbea și se posomoră. Îndată îi trecú un fer ars prin inimă, g'ândindu-se

că pôte i-au călcat porunca. Și de unde să nu fie așa!

Ca să se încredințeze, își chemă fe-tele, le întrebă, poruncindu-le să-i spună drept.

Ele mărturisiră. Se feriră însă d'a spuue, care din ele fuse îndemnătoare.

Cum ađi împératul una ca acésta, se t'anguia în sine cu amar, și cât p'aci era să-l birue m'ahnirea. Își ținú însă firea și căuta a-si m'angăia fata, care vedea că se perde. Ce s'a făcut s'a făcut: v'edú el acum că o miia de vorbe un ban nu face.

Incepuse a se cam uita întemplarea acésta. Când, într'o ăi, se înfățișă la împé-ratul fiul unui împérat dela răsărit și-i cerú de soțiă pe fata cea mai mare. Împé-ratul i-o dete cu mulțumire. Făcură nuntă înfricoșată și peste trei ăile o petrecú cu cinste mare până la otar. Peste puțin, așa făcú și cu fata cea mijlociă, pe care o ce-ruse un fiu de împérat dela apus.

Cu cât vedea, că se implinesce întoc-mai cele scrise în cartea ce cetise, cu atât fata împératului se întrista și mai mult. Ea nu mai voia să m'ănance, nu se mai g'atea, nu mai eșea la plimbare; voia să

vedit. S'a arangiat cu ocaziunea aceea și o frumoasă expozițiune, la care se vedeau obiecte pregătite cu impletire de ace, in-doire, inodare, inoadrare, cusutul cu mână și cu mașina, haine și alte vestmante gă-tite de eleve, broderii, desemn liber și de croit. Tote elevele române au luat parte la expoziția cu lucruri de ale lor, secerând lauda superiorității școlare și a publicului asistent, ér părinților procurându-le mângăiere și bucuria.

Românii din Sasca montană lucră-ză cu un zel foarte frumos pentru înaintarea lor în toate direcțiunile. Êtă ce ni-se scrie: „Dela anul 1890 încôce, am înființat noi Românii (Bufanii) Săsoanii două Asociațiunile de consum, o cassă de păstrare, o Filială a Asociațiunii funebreale din Timișoara în loc, la care suntem înscrși până acum peste 200 de membri și membre. Onóre povățuitorilor noștri! Conducători avem bun, cu excepțiunea unuia dintrênșii, dela care am aștepta să fie păstorul cel mai bun al nostru, dér durere, că nu-i. — Acum érăși la îndemnul bunilor noștri conducători am început să înființăm a doua „Cassă de păstrare“ cu numele „Bufana“, și multămită Domnului, că mergem bine cu înscrșierile acțiilor. — Ne bucurăm de zelul fraților noștri din Sasca și dorim să le ajute Dumnezeu să mērgă tot înainte pe calea progresului. Dorim numai, ca toate să le facă în strînsă unire și înțelegere și să nu se desbina în partide. Ne-am fi bucurat și mai mult, decât Românii și-ar fi înființat o reuniune de inmormântare proprie a lor, ca profitul să rămână în mâinile lor și administrația să fiă românească. Având conducători bun, acesta o puteau face foarte ușor.

Atentat contra memoriei reginei. Sub titlul acesta scrie o fôia ungrurescă un înveninat articol contra Nemților din Virșeț, cari au ridicat un monument împărătesei-regine Elisabeta și au de gând să pună pe monument inscripțiune nemțescă și nu ungrurescă, cum li-ar conveni „patrioților“. E interesant, cum se sbuciumă și se sbate fôia ungrurescă să dovedească, că în Ungaria pe monumentul reginei Ungariei numai inscripțiune ungrurescă se pôte pune. E ridicolă această cunoscută logică copilărescă a șovinștilor dela noi, cari nu voesc cu nici un preț să prieapă, că Ungaria ca stat poliglot nu trebuie confundată cu poporul ungruresc, séu mai bine dis maghiar.

Cununiă. D-l *George Cismaș* și d-ra *Ana Tomas*, amândoi din Tohanul-vechiu, se vor cununa Duminecă, în 5 (17) Sept., în biserica română din Tohanul-vechiu.

Demonstrațiunii contra patriarhului Brancovic. În Neoplanta și-a ținut alaltăeri adunarea anuală societatea literară a Sârbilor „Srpkâ Matica“, cu care ocaziune s'au petrecut cele mai inverșunate

demonstrațiunii contra patriarhului Brancovic. Când patriarhul intră în sală, o parte din cei de față l'au primit cu strigăte de „să trăescă!“, altă parte însă a început să-l huiduască cu strigăte de „Afară cu el! Inșelătorul! Defraudantul!“ Patriarhul în primul moment și-a pierdut tot cumpetul, dér venindu-și în fire, s'a aședat la locul séu. După ce s'au potolit spiritele, s'a ridicat Ioan Ioanovic, care a protestat contra purtării demonștrărilor, dér momentan a fost năpădit de un povoiu întreg de desaprobari și huidueli. Scenele acestea s'au repețit de mai multe-ori în decursul ședinței.

Nenorocire. Êri după amēdi, locuitorul *Johann Wagner* din Brașovul vechiu, plecând cu căruța cu doi cai la câmp și fiind amețit de beutură, cădă între cai, cari spăriându-se o luară la fugă. Acățându-i-se hainele de căruța, nenorocitul fû tîrit la o distanță de vre o două mii de pași, fiind mutilat și rănit atât de greu, încât după două ore muri scaldat în sânge. În urma lui a rămas soția cu cinci copii orfanți. Êtă urmările beției!

Barbaria unui șef de gară. Din *Oravița română* se anunță următorul cas de barbaria față c'un biet țeran român, care în 28 August voia să plece cu trenul dela gara de acolo. Êtă cum descrie un martor ocular acest cas revoltător: „*Jovan Iencea* din Jam voia să mērgă cu trenul, apoi vine la cassa de bilete voios și cu banii în mână cere 2 bilete la Jam. Servitorul *Fehér*, care pune bilete pe lădile, ce erau de trimis, se lasă de pus bilete și fără a dice *Jovan* vre-o vorbă, *Fehér* sâțul de bere se pune cu palmele pe *Jovan* și-l lapădă afară în drum. Atunci sêrmanul om, ca Român răbdător, numai atâta i-a fost împotrivirea, că dicea, că nu are drept a-l bate, nefăcând nimic. Apoi vine un alt servitor, *Kalacion*, și vré să-l silēscă a nu mai dice nimic omul. Dér *Jovan* se ținea una bătut fără vină, și cerea bilete, dér nu vrea a-i da. Apoi aduseră pe șef; vine și se pune la socotela cu un „firer“ dela gendarmi, cum vor să-l maltrateze pe bietul *Jovan*. Nu multe vorbe, și șeful îl înhață de gât și-l trage pe trepte în sus și ajunș în gang se pune a-l bate. Vine și un mașinist, *Iosif Pisl*, și strigă „*Nur d'rauf!*“ și la pregătirea de a da, mă vedă, că sunt la spate și se lasă, căci mă cunosea. Atunci șeful cu ajutorul a doi cassieri și un premser (frânar) îl traseră înlantru în cancelaria. Eu după ei. Apoi șeful strigă după gârbaciul, și la moment îl avă, i-l dete un cassier jidov, care apoi puse mâinile pe om să-l doborôe jos. *Jovan*, cam tare, nu-l putură; apoi dă-i cu gârbaciul peste față și peste cap, de n'aveau loc a da, căci erau trei pe unul, și omul totuși scâpă afară pe ușa de vis-à-vis, dér cănele de Pinter îi puse piedeca. Apoi după ce îl gârbăciră toți de câte-ori

le plăcu, mă vedură, că sunt și eu acolo și se lasară. Eu am cerut dela șef cartea de jalbă, dér șeful n'a voit cu nici un preț a mi-o da“.

Ciuma s'a stins în Rusia. După informațiile oficiale și particulare, primite direct și iudirect, *ciuma s'a stins cu totul în Rusia*. Epidemia mai există numai în gubernia Astrahan. Tote celelalte mici focare au fost stinse prin măsurile energice luate de guvernul rus. În orașul *Kolabowska* din gubernia *Tarev* au rămas numai 3 bolnavi în convalescență. Orașul acesta are o populația de 4000 locuitori. Au fost în total 42 casari, din cari au murit 21 de bolnavi De 7 zile nu s'a mai produs nici un cas nou. Acesta dovedește, că măsurile energice, ce s'au luat, au avut de rezultat să stingă epidemia.

Foc. Din Bănat ni-se scrie, că în séra zilei de 5 Septembrie n. c. un foc a prefăcut în cenușe casa și grajdul văduvei *Erja Curutz* din *Buziaș*. Paguba se socoteste în 800 fl. Causa incendiului necunoscută.

Concert. Musica orașenescă va da mâne, Duminecă, un concert la hotelul „Europa“ sub conducerea d-lui dirigent de musică *A. Brandner*. Inceputul la 8 ore séra. Aceeași musică va concerta pe promenada de jos Luni d. a. la 5 ore.

Necrolog. *Teodor Lup*, fost protopretor, asesor la scaunul orfanal, vice-notar comitatens etc. a răposat în Gherla în 7 Septembrie n. c. în anul al 70-lea al etății și al 39-lea al căsătoriei. L jălesce întristata-i soția *Iuliana Gora* cu trei fiice și trei gineri ai séi, numeroși nepoți, nepôte etc.

— *Dr. Frideric Tartler*, medic comitatens în Brașov, a răposat în 7 Septembrie n. c. în al 55-lea an al etății și al 22-lea al activității sale ca funcționar. Corpul funcționarilor comitatului Brașov cu adēncă durere anunță această scire.

— Fia-le țărina ușoră!

O excursiune în Sătmar, Ungocia și Sabolciu.

— August 1899.

Domnule Redactor! Multe și frumoșe cestiuni s'au discutat în valorosul D-vôstré țiar. Am observat, cum rēnd pe rēnd luași în apărare pe acei ce luptă cu credința pentru limba și legea lor. Au fost timpuri fiorose, când Românul nu avea măcar un singur organ, prin care să-și deplângă năcasurile sale, prin care să arate lumii suferințele, la cari este espus din partea asupritorilor. Astădi lucrurile stau mai altfel, căci deși pentru noi libertatea pressei este încă încățusată, dér totuși avem o presă, care multă mângăiere ne aduce prin

sfaturile înțelepte și însuflețirea națională, cu care ne apără.

Este o datorință a tuturor Românilor cinstiți, a se folosi de această presă, pentru a descoperi fărădelegile celor ce ne asupresc. De aceea viu și eu să arăt unele esperiențe, ce le-am făcut în drumul prin anumite comitate ale Ungariei.

În Sătmar am observat o luptă pe viêtă și pe mörte. Dușmanul secular al Românului nu se sfiesce a recurge la înșelăciuni, momeli și terorisări de cea mai condamnabilă specie pentru înfrângerea Românilor. Invătătorii și preoții noștri sunt espuși la cele mai negre persecuțiuni; decât nu-i pot învinge altfel, recurg la intrigă, făcēnd, ca preotul și invătătorul să trăescă în dușmăniă. Ar trebui însă, ca atât invătătorii, cât și preoții să-și cunoscă poziția lor critică și să lupte mână în mână, sprijinindu-se împrumutat ca frați de același sânge și cu aceeași chiamare. Decă inspectorii școlari au, precum se vede, misiunea specială de-a împedeca și nimici ori-ce lucrare culturală română, cel puțin invătătorii și preoții să rămăie credincioși poporului și cauzei lui culturale.

Intēmplarea a voit, ca să dau și de urmele unor acte privitoare la cazul nenorocit dela *Madaras*. Din ele am putut afla, cum inspectorul ungruresc de școle cu tot felul de momeli caută a ademini pe invătătorul *Ciulaenu* din *Madaras*, ca să mērgă la școla de stat. Am avut la urmă corespondența rușinosă a invătătorului *A. Major* din *Ardusad*, care astădi e la școla de stat, și alte corespondențe, prin care inspectorul promite cerul și pământul invătătorilor noștri, numai ca să-i pôtă seduce.

Adunarea invătătorilor români de *Sasar* mi-a umplut inima de bucuria, vedēndu-i atât de însufleții pentru marile cestiuni pedagogice. Am rămas încățant de succesul acestei reuniuni. Onóre bravilor invătătorii!

Din Sătmar am plecat în comitatul *Ugocea*, vizitând și câte-va sate românesce de aici. În acest comitat sunt 8 sate române, cu o populațiune de peste dece mii locuitori. Aici poporul român e dat în mâna *Ovreismului*, care-l speculēză în modul cel mai neuman; veđi câte-un sat, cu câte 12—15 cărciune cu beuturi, cari de cari mai veninoșe; și-se umplă ochii de lacrimi, când veđi tot o casă a Românului și alta a *Jidanului*, a Românului bordeiu, a *Jidanului* palat.

Invătământul și aici e în tristă situațiune. Inspectorii ung. de școle caută toate mijlôcele pentru a seduce pe invătătorii noștri și a paralisa școlele române.

În 27 August am avut ocaziă a fi de față la ruga dela *Maria-Pociu* în comitatul *Sabolciu*. Aici cu ocaziunea S-tei Mării se

se lase să möră, mai bine, decât să ajungă de batjocura lumii. Dér împératul nu-i da rēgaz să pună în lucrare o faptă așa de nelegiuită, ci o mângăia cu fel de fel de povețe.

Mai trecu ce mai trecu și etă, măre, că într'o di împératul se pomenesce cu un porc mare, că intră în palatul lui și-i dice:

— Sănătate ție, Impérate; să fi rumen și voios, ca răsăritul sôrelui într'o di senină.

— Bine ai venit sănētos, prietine, déră ce vânt te aduce pe la noi?

— Am venit în peșit, răspuse porcul.

Se miră împératul când auđi dela porc așa vorbe frumoșe, și îndată își dete cu părerea, că aci nu putea să fiă lucru curat. Ar fi voit s'o cărmescă împératul spre a nu-i da fata de soția; dér după ce auđi, că curtea și ulițele geme de porci, care venise cu peșitorul, n'avu încătrău, și-i făgăduială, ci intră în vorbă, și hotări ca nunta să se facă peste o săptămână. Numai după-ce primi cuvēt bun dela împératul, porcul plecă.

Până una alta, împératul își povățui fata să se supue ursitei, decât așa a voit Dumnezeu. Apoi îi dise:

— Fata mea, cuvintele și purtarea cea înțelptă a acestui porc, nu este de dobitoc; odată cu capul nu cred eu, ca el să se fi născut porc. Trebuie să fiă vre-o fermecătoriă, séu vre-o altă drăciă aci. Inșeu tu să fi ascultătoare, să nu eși din cuvētul lui; căci Dumnezeu nu te va lăsa să te chinuesci mult timp.

— Decă dumneata, tată, găsesci cu cale așa, răspuse fata, te ascult și-mi pun nădejdea în Dumnezeu. Ce o vré el cu mine. Așa mi-a fost triștea; ved eu, că n'am încătrău.

Intre acestea sosi și diua nunții. Cununia se făcu cam pe sub ascuns. Apoi puindu-se porcul cu soția sa într'o căruța împērătescă, porni la dēnsul acasă.

Pe drum trebuia să trecă pe lângă un noroiu mare; porcul porunci să stea căruța; se dete jos și se tăvăli în noroiu, până se făcu una cu tina, apoi suindu-se, dise miresei să-l sărute. Biata fată, ce să facă? Scôse batista, îl șterse nițel la bot

și-l sărută, gândindu-se să asculte poveșile tatălui séu.

Când ajunseră acasă la porc, care era într'o pădure mare, se și însără. Ședură nițel de se odihniră de drum, cinară împreună și se culcară. Peste nôte fata împératului simți, că lângă dēnsa era un om, dér nu un porc. Se miră. Inșeu își aduse aminte de cuvintele tătâne-séu, și începă a mai însufleți plină de nădejde în ajutorul Dumnezeu.

Porcul séra se desbracă de pielea de porc, fără să simță fata, și diminēța, până a nu se deștepta ea, el érá se îmbracă cu dēnsa.

Trecu o nôte, trecură două, trecură mai multe nopți, și fata nu se puté dumeri cum se face, de bărbatu-séu diua este porc și nôteca om. Pasă-mi-te el era fermecat, vrăjit să fie așa.

Mai tărđiu începă a prinde dragoste de dēnsul, când simți rodirile căsătoriei: atât numai se mähnea, că nu scia ce-o să dea lumii peste câte-va luni. Când într'o di veđu trecēnd pe acolo o babă clonță vrăjitore.

Ea, care nu veduse ômeni de atâta

amar de timp, era jinduită, și o chiamă să mai vorbescă cu dēnsa câte ceva. Vrăjitoreea îi spuse, că scie să ghicēscă, să dea lécuri și câte nagode tôte.

— Ceea ce-mi spui, puica mamei, eram să și-o spui eu mai înainte; căci nu de surdă sunt ghicitoare. Să-ți dea mămulica lécuri, cari să-i taie fermecele.

— Dă-mi, đeu, mămășoră, și și-oi plăti cât mi-i cere, că mi-s'a urit cu el așa.

— Ține iceda, pușorul mamei, ața acesta. Să nu scie el de dēnsa, că n'are léc. Să te scoli când dörme el, binișor, și să i-o legi de piciorul stâng, cât se pôte de strîns, și să veđi, draga babii, că diminēța rămăne om. Parale nu-mi trebuie. Eu voi fi destul de plătită, când voi afla, că o să scapi de așa urgiă. Mi-se rupe, uite, băerile inimii de milă, pentru dumneata, bobocelul mamei, și mă căesc, mă căesc, cum de să nu aflu mai dinainte, ca să-ți viu într'ajutor.

După ce plecă sgipturôica de vrăjitore, fata de împérat ascunse cu îngrijire ața; érá peste nôte se sculă binișor, încât să n'o simță nici măiastrela, și cu inima tăcăindă, legă ața de piciorul bărbatului séu.

adună Români la rugă de prin comitatele Sătmar, Sălajiu, Ugocea, Bihor și Șaboleciu, în număr de câte 15—30,000. În acest loc de rugă se află o mănăstire cu călugări de ordul basilitan gr. cat. Acești călugări, ruțeni, cari ar trebui să servescă numai lui Dumnezeu, astăzi servesc mai mult maghiarismului, așa că acest loc de rugă a devenit un centru de maghiarizare, și călugării dela această mănăstire sunt tot atâtși pioneri ai maghiarisării. În unire cu administrația ungară și cu preoții ruțeni maghiarizați, își bat joc de poporul român care vine zile întregi pentru a-se închina la s. mănăstire, lăsând la călugări cel mai puțin câte 10.000 fl. în fiă-care an.

Egumenul Toda, care e Român din comitatul Aradului, ar trebui să facă a fi ciuștiți mai mult bieții Români, cari nici măcar se asculte o slujbă românească în s-ta biserică nu sunt învredniciți. În ziua de s-ta Măria, Românii au trebuit să protesteze, și abia cu greu au putut căpăta în țintirim — în o mică capelă — loc pentru a oficia s-ta liturgiă. Preoții români ar trebui să pună capăt acestui pererinagiu, care pe Români îi costă câte 10—15 mii florini în fiă-care an, și totuși așa de puțin sunt respectați Românii în sentimentul lor creștinesc și românesc. Am asistat la banchetul, ce l-au dat călugării în s-ta mănăstire. Aici am auzit discursurile cele mai infocate de — maghiarizare.

Nici măcar un singur toast n'a fost pur religios, nici în limba ruțea, s'au altă limbă nemaghiară, ci numai ungurească. Păcat de timpul și de banii prădați de Români cu peregrinațiile lor pe la Pociu, unde astăzi nu găsesc, decât dușmani de ai lor. Mai bine ar face să se rōge în bisericile lor de-acasă, căci Dumnezeu și aici va asculta rugăciunea lor. Ce lipsă e să îngrășe cu bani pe adversarii Românilor?

Vultur.

Producțiuni și petreceri.

Din jurul Cohalmului, 16 Aug. 1899.

O parte din tinerimea noastră inteligentă din jurul Cohalmului, în nobilul său dor de-a curma starea de amortire de până acum, de-a deștepta gustul de conveniri sociale și de-a cimentea legătura atât de necesară între popor, meseriași și inteligență, a aranjat în 15(27) August c. în ziua de s-ta Măria, o producțiune teatrală împreunată cu petrecere.

Producțiunea s'a dat în sala otelului „La Sore” din Cohalm. S'au predat două piese, anume: „Sărăciă lucie” și „Biletul de tramvaiu”, comedii. Prima s'a predat numai de fete și tineri țărani din Cohalm, făcând mare bucuria publicului, căci au dat dovezi, că țărănimea noastră nu e tocmai așa de inapoiată și lipsită de dorul după cultură și progres, după cum dușmanii noștri o descriu. Mult haz a produs Viligă,

nebuunul satului, care rol l'a jucat foarte bine un tiner țaran, Mănoiu, din Cohalm. Era destul numai să se prezente pe bină cu mișcările sale, ca publicul să isbucescă în ris. De-asemena și celelalte roluri au fost executate binișor, putem dice chiar peste așteptare, din partea tinerilor țărani. Cântările din această piesă au fost executate însă cevași prea monoton și pe-o cordă prea jalnică.

A doua piesă a fost predată de d-nii George Repede (Homorod) și Haizea (Cohalm) și de d-rele Bercean și Spornic (Cohalm); toți și-au înțeles bine rolurile, au fost bine studiate și interpretate. Mult a plăcut publicului rolul nevastei lui Alecu, funcționar în minister, predat de d-ra Bercean, o copilă gingașă, tină și plăcută, care nu a lăsat nimic de dorit în predarea rolului de soția gelosă asupra bărbatului său, d'ér în urmă convingându-se, că-i e credincios, îi pare rău pentru purtarea sa și își îmbrățișează bărbatul.

După producțiune a urmat joc până în dor de di. Au fost cam bătătoare la ochi prea multe valsuri unul după altul și prea puținele jocuri naționale.

Animăția însă a fost mare și petrecerea a durat până la ziua. Costumele naționale, au fost în prevalență.

Resultatul moral, cât și cel material, a fost înestulitor, mulțămită publicului, care se vede, că a înțeles scopul tinerimei. Printre public am putut observa cu deosebire plăcere și mulți străini.

Din cununa frumoseilor domnișore am putut să-mi notez, afară de cele cari ne-au delectat pe bină, pe d-rele Livia Sglimbea (Cuciulata), Marița Hălm (Draos), Valeria, Maniu (Fântăna), Silvia Pop (Comăna inf.), Broțe (Matea) și altele.

Doresc, ca cât mai adese-orî să avem ocaziunea de-a ne revede la asemenea frumoșe producțiuni și petreceri românești.

Viorcl.

Inteligența română din Buciumi (Vârmeză, comit. Sălajiu) și jur invită la Petrecerea de vară, ce o va aranja din incidentul consacării bisericii din Buciumi, în școala gr. cat. de-acolo, la 17 Septembrie n. c. în favorul bisericii consacrande. Intrarea: de persoană 80 cr., de familie de trei membri 2 fl. Inteligența va fi întrunită la un prânz comun, ce va da curatorul bisericesc, cu 1 fl. 50 cr. De aci încolo vor avé stim. familii a-se îngrijii de viptuale. De beuturi se va îngrijii comitetul pe lângă prețuri moderate. Suprasolvirile se vor primi cu mulțămită și se vor chita pe cale diaristică.

Reuniunea română de lectură din Bocșa română va aranja în 5 (17) Sept. a. c. în sala ospătăriei mari de-acolo o producțiune musicală teatrală în favorul Aso-

ciățiunei pentru literatura română și cultura poporului român.

Program: 1) „Dorul înstrăinatului”, cor bărbătesc pe I. Vidu. 2) a) „Brêul popilor”, cor mixt de Musicescu, b) „Trecuți valea”, cor mixt de I. Mureșianu. 3) „Crai nou”, operetă de V. Alexandri. 4) „Bobocel și inele”, cor bărbătesc de I. Vidu. 5) „Hora Sinaiei”, cor mixt de Ventura Popovici. Inceputul la 7½ ore s'era. După producțiune joc cu capela lui Gioca din Bocșa montană. Intrarea: Locul I—II de persoană 1 fl., celelalte locuri de ședut 80 cr.; loc de stat 60 cr. Suprasolvirile se primesc cu mulțămită și se chiteză în public.

Corul vocal român gr-or. din Cuvesci, protopresb. Lipovei, invită la Concertul împreunat cu dans, ce-l va da Duminecă în 5 (17) Septembrie a. c. în localul ospătăriei de-acolo, pe lângă un program bogat, care se va introduce cu piesa teatrală „Idil la țără”. Inceputul la 8 ore s'era. Intrarea: de persoană 40 cr. Venitul e destinat fondului coral. Oferte marinimose se primesc cu mulțămită și se chiteză în public.

În aceeași zi înainte de amedzi după serviciul divin se va săvârși sfințirea noului edificiu școlar; ér după amedzi va urma petrecere populară. Publicul e rugat a-se considera prin acesta de invitat.

Pentru comitetul arangiator: Georgiu Tomi, inv. dirig.

Convocare.

Publicul român aparținător pretorialelor Beiuș, Ceica și Vașcău, cu acesta se încunoscinteză, că despărțământul Beiuș al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român”, își va ține adunarea generală cercuală din acest an în opidul Vașcău, în biserică gr. or. în ziua de 17 Septembrie st. n. la 11 ore a. m., după servirea s-tei litergii.

Considerând marea importanță a acestei Asociațiuni pentru poporul român, ne măgulim cu speranța, că inteligența din pretoriatoarele amintite va conlucra, ca la adunare să se prezente în număr cât de mare inteligentă și popor.

Din ședința comitetului cercual al despărțământului Beiușiu, 13 August 1899.

Direcțiunea despărț.

ECONOMIA.

Grăunțele ca nutreț.

Cele mai obicinuite grăunțe, ce se dau vitelor ca nutreț, sunt ovėsul, orzul și cucuruzul. Tote acestea sunt mai bogate și mai hrăni-

tore nutrețuri, chiar decât fênul, și cu ele pôte fi ținută o vită în stare bună.

Ovėsul este bun pentru tôte animalele, d'ér el nu se dă, decât la cai. Ovėsul nu numai că hrănesce animalul, ci îl și iușese. Un specialist a făcut socotela, că un chilogram de ovės iușese calul pentru un ceas.

Tocmai pentru-că are însușirea de a iuși și fiind-că e și scump, ovėsul nu se dă la boi, oi și la alte animale, căci de acestea nu avem lipsă să fie iuși, ci se dă cailor și încă în măsură mai mare când sunt la drum. În drum calul trebuie să capete ovės tot cam la două ceasuri. El nu trebuie să se macine, ci se dă întreg, în stare naturală.

Orzul este un nutreț bun și folositor pentru tôte vitele, afară de cai. Decă însă din lipsă am fi siliiți să dăm și cailor orz în loc de ovės, atunci orzul trebuie mai întâiți sfărîmat,

Cucuruzul formeză o hrană tot atât de bună și bogată, ca și ovėsul. S'a dovedit, că el pôte înlocui ovėsul la hrana calului, fără ca acesta să tănjască. Deși la noi nu s'a obicinit a da vitelor cucuruz în stare de bobe, ar fi însă de mare folos să se dea. Chiar și cailor li-s'ar puté da cucuruz în loc de ovės, însă acesta numai când caii ar fi puși la povară, și nu ar trebui să fugă, căci cucuruzul nu iușese. În țerile mai inaintate se dă vitelor și s'ecură, ba chiar și grâu.

Tărițele cele mai obicinuite a se da vitelor sunt cele de grâu și de s'ecară. Tărițele sunt mai bogate în materii nutritore chiar și decât grăunțele, deorece partea cea mai nutritore dintr'un grăunte e coja, s'eu scórta lui, din care se fac तरीțele. D'ér tocmai fiind-că sunt atât de nutritore, ele se și mistue mai greu, din care cauză nu trebuie să se dea vitelor de-odată prea multe तरीțele.

Tărițele nu se dau vitelor în stare uscată, ci în formă de lături, s'eu amestecate cu anumite rădăcini (sfecle, morcovi etc.) tăiate în bucăți mici, s'eu cu bostani.

Tărițele sunt un nutreț bun pentru tôte vitele, d'ér mai bune sunt pentru vacile cu vișel, pentru iepelile cu mânz, cum și pentru îngrășatul porcilor și a vitelor cornute de orî ce fel.

Când se strîngă nodul, pic! se rupse așa, căci era putredă.

Deșteptându-se bărbatul speriat, îi dise:

— Ce ai făcut, nenorocit'o! Mai aveam trei zile, și scăpam de spurcatele astea de vrăji; acum cine scie cât voui mai avé să port această scărbosă pe de dobitoc. Și numai atunci vei da cu mâna de mine, când vei rupe trei părechii de opinci de fer și când vei toci un toiag de oțel, căutându-mă, căci eu mă duc.

Disese și se făcu nevăduț.

S'ermana fată de împérat, când se vedu singură cuc, unde începă a plânge și a se boci, de ți-se rupea inima. Blăstéma cu foc și cu pară pe afurisita de ghicitoare. D'ér tôte în zadar. Decă vedu, că n'o scote la căpătăiu cu tenguirea, se sculă și plecă în cătrău va duce-o mila Domnului și dorul bărbatului.

Ajungând într'o cetate, porunci de-i făcu trei părechii de opinci de fer și un toiag de oțel, se găti de drum și porni în călătoria, spre a-și găsi bărbatul.

Se duse, se duse, peste nouă mări, peste nouă țări, trecu prin nisce păduri

mari cu bușteni ca butea, se poticea lovindu-se de copacii cei răsturnați, și de câte-orî cădea, de atâtea-orî se și scula; ramurile copacilor o isbeau pe față, crângurile îi sgăriase mâinile, și ea tot înainte mergea, și îndărăt nu se uita. Când oboșită de drum și de sarcină, abătută de mahnire și cu nădejdea în inimă, ajunse la o căsuță.

Pasă-mi-te acolo ședea Santa Lună.

Bătă la portiță, se rugă să-o lase în năuntru să se odihnescă nițel, mai cu sémă că îi abătuse să facă.

Muma santei Lune avu milă de densa și de suferințele sale; o primi d'ér înăuntru și o îngrijii. Apoi o întrebă:

— Cum se pôte ca om de pe alte țărături să răsbésca până aci?

Biata fată de împérat își povesti tôte întâmplările și sfirși dicend:

— Mulțamesc mai întâiu lui Dumnezeu, că mi-a îndreptat pașii cătră acest loc, și al doilea, dumitale, că nu m'ai lăsat să pier la césul nacerii. Acum te mai rog să-mi spui, nu cumva sântă Lună, ficia dumitale, scie pe unde s'ar afla bărbatul meu?

— Nu pôte să scie, draga mea, îi răspunse muma santei Lune, d'ér du-te încolo spre răsărit până vei ajunge la sântul Sore; pôte el să scie ceva.

Îi dete să mănânce o găină friptă și îi dise să bage de sémă să nu pierdă nici un oscior, că-i va fi de mare trebuință.

După-ce mai mulțumi încă odată de buna găsduire și de povețele cele folosite, și după-ceilăpădă o părechii de opinci, care se spărsese, încălță altele, puse oscioarele găinei într'o legătură, luă în brațe copilașul și toiagul în mână și o porni érași la drum.

Merse, merse, prin nisce câmpii numai de năsip; așa de greu era drumul, în cât făcea doi pași înainte și unul înapoi; se luptă și scăpă de astă câmpie, apoi trecu prin nisce munți înalți, colțuroși și scorburoși; s'area din bolovan în bolovan și din colț în colț. Când ajungea pe câte un piept de munte șes, îi se părea că apucă pe Dumnezeu de un picior; și după ce se odihnea câte nițel, ér o luă la drum, și tot înainte mergea. Glodurile, colții de munte, cari erau tot de cremene, atât îi sgăriase picioarele, genunchii și cotele, în-

cât erau numai sânge; căci trebuie să vă spun, că munții erau înalți, încât întreceau norii. Și pe unde nu erau prăpăstii peste care trebuia să sară, nu putea merge altfel, decât suindu-se pe brânci și ajutându-și cu toiagul.

În cele mai de pe urmă, sbătută de osteneală, ajunse la nisce palaturi.

Acolo ședea Sorele.

Bătă la portă și se rugă să o primescă. Muma Sorelui o primi și se miră când vedu om de pe alte țărături pe acolo și plânse de mila ei când îi povesti întâmplările. Apoi, după ce-i făgădui, că va întreba pe fiu-s'eu despre bărbatul ei, o ascunse în pivniță, ca să n'o simță Sorele, când o veni acasă, căci s'era se întorče tot-deuna supérat.

A doua zi află fată de împérat, că era s'o pață, fiind-că Sorele cam mirosise a om de pe altă lume. D'ér muma-sa îl liniști cu vorbe bune, dicându-i că sunt păreri.

Fiica de împérat prinse curagiū când vedu cu câtă bunătate este primită și întrebă:

— Bine, frate dragă, cum se pôte ca

Drept și Dreptate

— Din S. Scriptură. —

— Pentru-că răsvărați inima dreptului spre nedreptăție, voiți mântui poporul meu din mâna voastră.

— Dreptatea dreptului peste el va fi, și fărădelegea celui fărădelege peste el va fi.

— Dreptatea dreptului nu-l va mântui pe el, ori în ce și va rătați.

— De voiți dice dreptului cu viață vei fi viu, și el nădăjduindu-se întru dreptatea sa va face fărădelege, toate drepturile lui vor fi uitate.

— Și de voiți dice celui păcătos, cu mărte vei muri, și se va întorcede dela păcatul său, și va face judecată și dreptate... cu viață va fi viu și nu va muri.

— De se va abate cel drept dela dreptatea sa și va face fărădelege, va muri întru ele; și cel păcătos întorcându se, va fi viu.

— Case ați zidit și nu veți locui în ele, vii ați sădit și nu veți bea vinul lor, că am cunoscut păgânătățile voștre cele multe și păcatele voștre cele tari, că călcați pe cel drept.

— Au tăcea-vei, când va înghiți cel necredincios pe cel drept?

— Căutați dreptatea și faceți judecata mai înainte de ce va veni peste voi mâna Domnului.

— Fiiule, adu-ți aminte de Domnul Dumneșeu nostru, cu via nu păcătui; în toate zilele vieții tale fă dreptate.

— Fiiule, ține legea și poruncile și fi iubitor de milă și drept; că vești, cum mântuesce dreptatea... și ce face milostenia.

— Iubiți dreptatea cei ce judecați pământul, că dreptatea nemuritoare este.

— Cel ce grăesce cele nedrepte, nu se poate ascunde, nici îl va trece pe el dreptatea cea doveditoare.

— Atunci va sta cu multă îndrăsnelă dreptul înaintea celor ce l'au necăjit pe dânsul.

— De iubesc cine-va dreptatea, ostenelele sunt faptele bune; dreptatea și bărbăția, decât care nimic nu este mai de folos în viața oamenilor.

— Nu te face drept înaintea Domnului. Domnul singur este drept. De vei alerga după dreptate, o vei prinde și te vei îmbrăca cu ea, ca cu o haină lungă de mărire.

— De nu va trece dreptatea voastră mai mult, decât a cărturarilor și a fariseilor, nu vești intra în împărăția cerurilor.

Cel ce primesce pe drept în nume de drept, plata dreptului va lua.

— Dreptii vor străluci ca soarele întru împărăția tatălui lor.

— Voi sunteți cei ce vă faceți pe voi drepti înaintea oamenilor; Dumneșeu însă scie inimile voștre.

— Cel ce se teme de Dumneșeu și face dreptate, primit este înaintea lui.

— De este drept înaintea lui Dumneșeu a asculta de voi mai mult decât de Dumneșeu? judecați!

— Dreptatea lui Dumneșeu se arată din credință în credință, și dreptul din credință va fi viu.

— Ce împărțire are dreptatea cu fărădelegea: lumina cu întunecul?

— Dreptate, credința, dragostea, pacea urmăză cu toți cei ce chiamă pe Domnul din inimă curată.

— Ochii Domnului sunt peste cei drepti, și urechile lui spre rugăciunea lor.

— Dreptul de abia se mântuesce, dăr cel necredincios și păcătos unde se va arăta?

— Bucerdea-vinosă.

Teodor Pop,
preot gr. or.

Bătălia dela Salamina.

Potopul armatelor persane, trecând la Termopile peste trupurile lui Leonidas și celor 300 de Spartani, se revărsase acum asupra întregii Grecii.

Hernes scoboră cu puhoiul său de oameni spre Delphi și spre Atena. Nimeni nu mai era în cale-i spre a-l opri, decât numai zeii, decât ei ar mai fi voit să apere Grecia, și zeii iubitori ai Grecilor, Pallas-Athene și Foebus-Apolline și până și atât puternicul Zeos, erau superați pe Greci!

Sârpele sfânt, închinat Minervei, perise din templul dela Atena, și în grăzilor Atenianii înțelesesă, că această disparițiune însemna, că zeita Feciōră Pallas-Athene, era mânia pe orașul său iubit.

Dela Delphi până și păzitorii orașului sfânt fugiseră. Deul singur rămăsese să-și protegă sanctuarul. Când Persii intrară în ulițele pustii ale Delphilor, se dice, că o ploă, nisece fulgere și nisece trăsnete spaimantătoare isbuonică cu atâta furie, încât stâncile munților vecini se prăbușiau din înălțime pe întinderea câmpiilor din vale. Imaginațiunea îngrozită a Perșilor și a Grecilor fugari, vădă în sfășieturile norilor pe încruntatul Phoebus-Apolline, aruncând asupra oștilor persane săgețile de trăsnet ale tatălui său.

Persii se grăbiră a fugi din Delphi și a-se îndrepta spre Atica din Atena, toți cei cari erau în stare să țină o armă în mână părăsiră cetatea și veniseră în port,

unde îi așteptau corăbiile de luptă. Cetea Minervei și a lui Codrus, rămăsese în paza bătrânilor.

Și armata persană înainta, înainta mereu cu sutele de mii de luptători din toate neamurile și din toate limbile Asiei.

Hernes voia să sfărime numai cu greutatea cavaleriei sale toate statele Greciei.

Pe mare se apropiau de porturile Atenei cele 1000 de corăbii persane mari, grele, cu sute de luptători și purtând pe dânsese erăși tot felul de oameni, aduși cei mai mulți de frică, să servescă pe marele rege al Asiei.

În partea Nord-Vestică a insului, de atunci pe veci nemuritoare, în partea Nord-Vestică a Salaminei se afla grămadită flota grecăscă. Capii ei erau: Spartanul Eurybiade, Athenianul Temistocle și-o mulțime de alți Greci din diferitele state ale Eladei, toate în primejdia de a-și pierde bunul cel mai mare al vieții unui popor: libertatea, fără de care viața este un negru chin.

Nu voiau să se lupte la Salamina; se hotăresc să se retragă tocmai la istmul de Corinth, și acolo să înfrunte atacul floței persane.

Spaima celor mai mulți dintre capii Grecilor era atât de mare, încât săriră cu furia la Temistocle, când acesta le spune, că nicăiri locul de luptă nu este mai priincios, decât în golful Salaminei.

În focul discuțiunii, Spartanul Eurybiade ridică bastonul să dea în patriotul Atenian.

— „Lovescă!“ dîse cu liniște Temistocle; „lovesce-mă, dăr ascultă mă!... De vești pleca, le mai dîse Temistocle, de vești fugi dinaintea robilor lui Hernes, să soști, că noi, Atenianii, încercăm pe corăbiile, ce avem toate familiile și bogățiile noastre și ne ducem la Siris în Italia, unde oracolul ne-a făgăduit o îndelungă prosperitate.

Erau 380 corăbiile grecăscă, cari se strînseseră în portul Salaminei, și erau 1000 corăbiile persane, cari se așezaseră în linia de bătăi în golful dela Phalere. Capii Grecilor tot nu se hotăriseră, și tot voiau să fugă.

Atunci Temistocle luă o hotărîre desperată. El trimise pe un Atenian la Hernes cu următoarea soire:

— „Atenianul Temistocle, devotat regelui Persiei, dă de scire lui Hernes, că Grecii nu bănuiesc nimic, și că lesne navele persane ar pute închide ambele eșiri ale strîmtoarei și vor învinge pe Greci!“

Hernes creșu, dete în cursă și pentru a doua și ordonă să începă lupta.

„Des de diminătă, ne povestesc faimosul poet tragic al Greciei, nemuritorul Eschil, care luă parte la această glorioasă luptă, des de diminătă trîmbițele sunară și Grecii se vădură ocolii de toate părțile. Atunci simțind, că nu mai e scăpare decât într-a nu se mai gândi la scăpare, Grecii

se hotărîră să se lupte până la ultima picătură de sânge. Fă mărteț inul de îndemn spre biruință, pe care Grecii îl cântară cu un entuziasm fără margini!“

Persii se înspăimântară, căci se așteptau ca strigate de grăză seu de desperare să rebuñescă din pieptul Grecilor închiși de toate părțile. Și în timpul, în care căpitanii se încercau să desmetecescă din zăpăcela lor pe ostașii persani, — corăbiile ușore, bine mănuite, și la cărmă ascultătoare ale Grecilor, se repeziră asupra corăbiilor persane. Acestea se încercă să susțină atacul, dăr se împiedecau, se incurcau și se opriau unele pe altele.

Lupta se încinse neobosită, furioasă, turbată. Nu se aușiau decât răcnetele, vaelele murinșilor și furia sgomotōsă a valurilor, cari păreau că urlă, bătute fiind de atâtea mii de lopeți. Priveliscea era mărță în sângerosele-i peripeții. Grecii luptau pentru patriă; Persii și poporele supuse lor luptau pentru pofta și lacoma ambițiă a împăratului lor despot. Se aușiră la început, dominând sunetele trîmbișilor și mugetele valurilor, se aușiră glasurile resunătoare și puternice ale sacerdoșilor și căpitanilor greci, cari strigau ostașilor lor:

— „Haidem, fii ai Greciei libere, sbrăți la luptă! scăpați-vă de robia și țera, și copiii, și femeile! Apărăți de pângărire și templele șeilor voștri și mormintele sante ale strămoșilor. Dintr'o singură dată, totul se va hotărî pentru noi: la luptă fii ai Greciei libere!“...

După aceste cuvinte miș de răcnete, sberete, țipete, vaele, isbuonică, luându-se la întrecere cu marea voce a mării, răsbatută de corăbiile, ce semănau a monștri marini, răniți și exasperați de durere.

Și Hernes de pe înălțimea unei coline de lângă țermi, se uita de pe tronul său cel prea înalt cum întăiu aripa drépta, și apoi aripa stângă, și la urmă și centrul corăbiilor lui erau sparte, prăpădite, spulberate de eroismul fără sémén al Grecilor.

Lupta e perdută pentru marele-rege; nici o speranță nu mai are decât fuga.

Tinerimea persană, flōrea luptătorilor de mână, este măcelărită într'un colț al insulei Salamina, unde așteptau rezultatul victoriei, pentru-ca să jefuiescă pe urmă. Hernes fuge cu rușine, ca să-și scape viața, și se nu cadă cu rușine în mâinile lui Temistocle.

Inchis în fundul palatului său din Persepolis, Hernes nu va uita nici-odată rușinea dela Salamina, nici incomparabilul curajiu al Grecilor, cari luptară pentru țără în deobște și pentru fiă-care în parte. Grecii se luptau luptă sfântă pentru țără, libertate și cămin.

Poetul a dîs cu deosebită dreptate:

Cela ce se bate pentru neatărnare,
Are de ce brațe, de ce inimi are,
Inime de foc.

G. I. Ionescu-Gion.

Sórele să fiă supărat, el care este atât de frumos și face atâta bine muritorilor?

— Êtă pentru ce, răspunse muma Sórelui: El dimineta stă în pórta raiului, și atunci este vesel și ride la totă lumea. Peste și este plin de scărbă, fiind-că vede toate necurățiile oamenilor, și d'ăia își lasă arșița așa de cu zăpușelă, eră séra este mahnit și supărat, fiind-că stă în pórta iadului: acesta este drumul lui obișnuit, de unde apoi vine acasă.

Îi mai spuse, că l'a întrebat despre bărbatul ei, și fiu-său îi răspunse, că nu scie de séma lui nimic; fiind-că de va șede în vr'o pădure desă și mare, vederea lui nu pōte străbate prin toate colțurile și afundăturile, ci că altă nădejde nu e, decât să mērgă la Vēnt.

Îi dete și acolo o găină să mănance, și îi dîse să păstreze osciōrele cu îngrijire.

După-ce lepădă și a doua păreche de opinci, care se spărsesă și acelea, luă legătura cu osciōrele, copilul în brațe și toiagul în mână și porni spre Vēnt.

În calea acēsta întâlni nisece greutăți și mai mari, căci dete, una după alta, peste munți de cremenă, din care țîșnea flacări

de foc, peste păduri ne mai umblate și câmpii de ghiată cu nămezi de zăpadă. P'aci, p'aci era să se prăpădescă, biata femeia, însă cu stăruința ei și cu ajutorul lui Dumneșeu, birui și aceste greutăți mari, și ajunse la o văgăună, care era într'un colț de munte, mare, de putea să între șapte cetăți într'ēnsa.

Acolea ședeă Vēntul.

Gardul, care o înconjura, avea o porțiță. Bătă și rugă, să o primescă. Muma Vēntului avă milă de dēnsa și o primi să se odihnescă. Ca și la Sórele fū ascunsă, ca să nu o simță Vēntul.

A doua și spuse, că bărbatul său locuia într'o pădure mare și desă, pe unde nu ajunsesă toporul încă; că acolo și-a făcut un fel de casă, grămadind bușteni unul peste altul, și împletindu-i cu nuele, unde trăia singur singurel de téma oamenilor réi.

După-ce îi dete și aci o găină de mănca și îi dîse să păstreze osciōrele, muma Vēntului o povățui să se ia după drumul robilor, care se vede nóptea pe cer, și să mērgă, să mērgă până va ajunge.

Așa și făcū. După-ce mulțami cu la-

crēmii de bucuriă pentru buna găsduire și pentru vestea cea bună, porni la drum.

Biata femeia noștile le făcea și. Nu i-se mai alegea nici de mănecare, nici de odihnă. Atâta dor și foc avea să-și găsescă bărbatul, pe care ursita i-l dăduse.

Merse, merse până ce i-se rupse și opincile aceste. Le lepădă și începū cu piciorole gōle. Nu căuta gloduri, nu băga sémă la ghimpii ce-i intra în piciorole, nici la loviturile, ce suferea, când se împedea de vre-o pētră.

În cele mai de pe urmă ajunse la o poiană verde și frumoasă de marginea unei păduri. Acum se mai înveseli și sufletul ei, când vădă floricele și iarba cea mōla. Stătū și se odihni nișel. Apoi vădend păserelele câte două, două, pe ramurile copăceilor, se încinse focul într'ēnsa de dorul bărbatului său, și începū a plānge cu amar, și cu copilul în brațe, și cu legătura cu osciōrele pe umăr, porni erăș.

Intră în pădure. Nu se uita nici la iarba cea verde și frumoasă, ce-i mângăia piciorolele, nu voia să asculte nici la păserelele ce ciripeau de o asurșea, nu căuta nici la floricelele, ce se ascundeau prin deșiu-

rile crengilor, ci mergea dibuind prin pădure. Ea băgase de sémă, că acēsta trebuie să fiă pădurea, în care locuia bărbatul său, după semnele ce-i spusese muma Vēntului.

Trei zile și trei noșți orbăcāi prin pădure, și nu putū afla nimic. Atât de mult era ruptă de ostenele, încat cădū și rămase acolo o și s'o nópte fără să se misce, fără să bea și să mănance ceva.

În cele mai de pe urmă, își puse toate puterile, se sculă, și așa șovăind, cercă să umble sprijinindu-se în toiagul său, dăr îi fū cu neputință, căci și acesta se tocise, încat nu mai era de nici o trebuință. Însă de mila copilului, care nu mai găsea lapte la pieptul ei, de dorul bărbatului, pe care îl căuta cu credință în Dumneșeu, porni așa cum putū. Nu mai trecū de ce pași și zări cătră un deșiu un fel de casă, precum îi spusese muma Vēntului. Porni într'acolo și abia, abia ajunse. Acea casă n'avea nici ferestri, nici ușă. Pasămi-te ușa era pe d'asupra. Îi dete ocol. Scară nu era.

Ce să facă? Voia să între.

Se gândi, se resgândi; se cercă să se sue; în zadar. Sta, sta s'o dobore cu totul întristarea, cum se pōte să se lase ea să se

MULTE ȘI DE TÔTE.

Un obicei în China.

Este un curios obicei în China, care constă în aceea, că veduva se omorâ după mărtașa bărbatului ei.

Aceste obiceiuri sunt rare în China, cu toate că se stimă mult sacrificiile omenesci. Una din aceste teribile scene a avut loc la Fu-Chefu.

Victima era o tină femeie de 24 ani, al cărei bărbat murise de lepră. N'avea nici copii, nici părinți, care ar fi putut să i vie în ajutor. Nu-i rămânea alt ceva, decât să moră de fome, sau să se omore.

De când fu cunoscută intențiunea sa, ea primi invitații numeroase la banchete. Petrecu mult timp.

Dér la sfârșitul unei sărbători, ea se sui pe o estradă, bătrânii satului veniră să-i presinte omagiile lor. Apoi, un semnal fiind dat printr'o lovitură de tun, victima se strangulă. Cadavrul îi fu pus într'un sicriu și închis într'o capelă. Se dice, că împăratul Chinei are intenția de a grava pe o placă de marmoră o inscripție, care să conțină virtutea acestei nenorocite.

Polițiștii ruși

O foină rusă povestesc următoarea anecdotă:

Intr'un oraș cu garnisonă a fost transpus un nou guvernator. Lumea, ca la toate ocaziunile de felul acesta, s'a grămădit cu fel de fel de jalbe și plânsori mai ales în contra poliției; și ca de regulă, acusa principală adusă în contra polițiștilor era, că pe polițiști peste tot îi affi, numai acolo unde trebuie nu, și că poți tot da alarmă cu fluierul, căci pe polițiști par'că-i inghite pământul.

Guvernatorul s'a hotărît decî să cerceteze afacerea cu de-amănuntul. Localul poliției și al pompierilor era în același edificiu, la a cărui intrare sta permanent câte un polițist ca pază. Cam la vreo 20 de pași de edificiu era un arc triumfal.

Intr'una din zile trecu guvernatorul pe lângă edificiul poliției și vădend pe polițistul de pază, îl intrăbă:

- „Mă cunosc tu pe mine?”
- „Negresit, Escelență!”
- „Cunosc tu și instrucțiunea?”
- „Fără indoală, Măria-ta.”
- „Ei bine, ți-ai părăsi tu postul, decă s'ar întâmpla un omor după arcul triumfal?”
- „Ferescă Dumneșeu, Escelență!”
- „Bine fătul meu, dér ce ai face atunci?”
- „Ași începe să fluier, Măria-ta.”
- „Dér pentru-ce?”
- „Ca să iasă cine-va din casarmă.”

— Bine, atunci să presupunem, că s'a întâmplat un omor după arcul de triumf. Fluieră decî!”

Poliștul începî să fluiera, dér fără nici un rezultat.

— „Mai fluieră”, dîse guvernatorul, „fluieră cât poți de tare!”

Poliștul a tot fluierat, cât l'a luat gura, dér înzadar, căci din casarmă nu s'arâta nimeni.

— „Destul”, dîse în fine bunul guvernator, „acum e destul și prea târziu, până acum trebuie că l'au omorit deja cu totul...”

Câte locomotive sunt pe lume?

Despre marea întindere a căilor ferate își pot face omul ideea decă va sta să socotească, câte locomotive sunt puse în aplicațiune pe fața pământului.

Cu totul sunt pe marea întindere a suprafeței pământului nostru la vreo 110,000 locomotive. Dintre acestea Europa are 46,000, America 40,000, Asia 3300, Australia 2200 și Africa 700.

În Europa cel mai mare număr de locomotive îl are Englitera, și anume 17,000, Germania are 15,000, Franța 11,000 Austro-Ungaria 5000, Italia 4000, Rusia 3500, Belgia 2000, Spania 2000, Țările de jos 2000, Helveția 300 locomotive.

Insciițare.

„Reuniunea Femeilor române din Brașov” a înființat, după cum se știe, un INTERNAT, cu scop de-a instrui fetețe din clasa de mijloc a societății românești în meajul casei, precum și în diferite lucruri de mână, ce cad în sfera unei bune economie.

Reuniunea întreține și subvenționează acest Internat cu o sumă considerabilă, numai ca să pôtă primi fetețe cu taxa cât se pôte de scădută.

In acest Internat se învală: a) a pregăti tot felul de mâncări; b) a spăla și călca tot felul de albituri; c) a croi și a cose cu mașina tot felul de albituri și vestimente; d) a cultiva legumi și e) reguli igienice.

Pentru completarea cunoștințelor câștigate în școlă, s'a introdus și o școlă de repetiții, prevădută în legile statului, pentru copile dela 12—15 ani.

In această școlă se va propune: Limba română în 2 cursuri à 2 ore; Limba maghiară în 2 cursuri à 2 ore; Limba germană în 2 cursuri à 2 ore; Aritmetica în 2 cursuri à 2 ore Istoria și Geografia în 2 cursuri à 2 ore; Istoria naturală și fizica în 2 cursuri à 1 oră; Religia în 2 cursuri à 1 oră; Desemn în 1 curs à 1 oră; Scrierea în 1 curs à 1 oră; Cântări în 1 curs à 1 oră; Gimnastica în 1 curs à 1 oră.

În acest „Internat” se primesc fetețe române, care vor fi absolvat cel puțin 3 (trei) clase primare și vor fi implinit 12 ani.

De-ore-ce prin reorganizarea cea nouă a instrucțiunii, numărul ărelor s'a înmulțit în mod considerabil, de aceea s'a satorit pentru completa întreținere și instrucțiune taxa de 14 fl. pe lună, plătită anticipativ.

Fetețe orfane și sêrace pot fi primite gratuit în „Internat”.

Fetețe din Brașov, care vor voi să petrecă numai peste ăi în „Internat”, plătesc pentru totă instrucțiunea și pentru prând și ojină câte 10 fl. pe lună.

De-ore-ce numărul elevelor, atât al celor cu plată, cât și al bursierelor, este restrîns, de aceea se invită părinții și tutorii a se însinua, respective a înainta petițiunile înzestrate cu testimoniu de paupertate și cu actul de botez, la subscrisa presidentă până în 20 August st. v.

Primirea elevelor în „Internat” se va face dela 25 August încolo.

La primire are să aducă fie-care elevă albiturile și vestimentele necesare, precum și așternutul de pat.

În legătură cu acest „Internat”, Reuniunea în anul trecut a înființat și un „Orfelinat” pentru fetețe orfane și sêrace dela 6—12 ani; aceste fetețe primesc întreținerea completă pe spesele reuniunii și sunt obligate a cerceta școlile române gr. or. din loc.

Petițiunile pentru primire sunt a se adresa până în 20 August st. v.

Informațiuni mai de aproape se pot primi dela președinta reuniunii și dela actuarul acesteia.

Agnes Dușoiu; *Lazar Nastasi,* președintă. prof. gimn. și actuarul reun.

Insciițare.

În institutul Vautier, care există deja de 46 de ani în Brașov și este autorizat de înaltul minister, se primesc fetețele orî când cu următoarele condițiuni:

1. Fie-care elevă plătesce pentru locuință și întreaga proviziune în institut și pentru instrucțiunea în obiectele obligate de învățământ mai jos indicate 350, adecă trei sute și cincî-deci florini v. a. pe anul școlar, și anume pe câte șese luni înainte.
2. Onorarul pentru obiectele neobligate de învățământ se fixează totdeauna separat cu ocaziunea primirii elevei.
3. Plata anuală pentru externe depinde dela măsura în care se folosesc de instrucțiunea în obiectele de învățământ.
4. Pentru copile din familii bune, care nu dispun de mijloce, sêu când din una și aceeași familie se aședă mai multe eleve în institut, se ertă o parte din onorar.
5. Pentru folosirea mobilei, fie-care elevă plătesce 10 fl. pe an.

6. Părăsind eleva institutul orî când în prima jumătate a anului școlar, este datoră a plăti jumătate din suma mai sus arătată, după începerea semestrului al doilea eleva plătesce întregul onorar chiar decă va părăsi institutul înaintea încheerii anului.

7. Internele au să aducă cu sine următoarele: 6 cămăși, 6 ismene, 6 părechi ciorapi, 3 fuste, 4 camisone, 1 saltea, 4 cearșafuri, 2 perne, 4 fete de pernă, 1 plapomă, 2 prosope (ștergare), 2 șervete, 1 tăcăm, 1 cêșcă cu linguriță și 1 pahar.

8. Institutul dispune de un medic regulat, care urmăresce neconținut cu atențiune starea sanitară a elevelor. La casa de bolă însă atât medicul, cât și medicamentele se plătesc de eleve.

9. Obiecte obligate: Religiunea, limba maghiară, limba germană, limba română, limba francesă, aritmetică, geografie, istoria, lucru de mână, istoria naturală, fizică, caligrafia, desen.

Obiecte neobligate: Limba englesă, limba italiană, limba greacă, dans 10 fl., inotat, piano 40 fl.; cant 10 fl.

Observare: Programele publicate mai înainte nu mai sunt valabile. Pe timpul vacanțelor se plătesc 20 fl. pe lună.

Brașov, în luna lui August 1899.

Cu stimă

Vautier,

directoră și proprietară de internat, cruce de aur pentru merite.

Căendarul săptămânei.
AUGUST. are 31 zile. MASALAR.

Zilele	Căend. Int. v.	Căend. Gregor.
Dum	29 Tăier. cap. sf. Ión	10 Nicodin
Luni	30 Alexandru, Pavel	11 Atanasia
Mărti	31 Bréul P. V. Maria	12 Valeriu
Mer	1 † C. Simon Stălp.	13 Ida și Melida
Joi	2 M. Mamaut	14 † Înălț. Cruci
Viner	3 M. Antim	15 Nicodin
Săm.	4 Pof. Moise	16 Cornel și Cipr.

Cursul leșurilor private
din 6 Sept. 1899.

	curș.	vînde.
Basilica	7 —	7 60
Credit	196.75	197.75
Clary 40 fl. m. c.	64 50	65.50
Navig. pe Dunăre	165 —	175 —
Insruck	30 75	31 25
Krakau	21.25	22.25
Laibach	23 25	23 75
Buda	64.25	65 25
Falily	65 —	50
Crucea roșie austr.	23.85	21.50
dte ung.	10 70	11.30
dte ital.	—	—
Rudolf	28 25	29.50
Salm	84.25	85.25
Salzburg	28 —	29 —
St. Geneis	84 —	85 —
Stanislaw	57 —	—
Triestine 4 1/2 % 100 fl. c.	172 —	—
dte 4 1/2 % 50	72 —	—
Waldstein	62 —	66 —
dte de 10 franci	14 50	15.50
Banca h. unğ. 4 %	123 —	123 60

inece tocmai la mal. Când își aduse aminte de osciôrele de găină, ce le purtase atâta cale își dîse: nu se pôte să mi-se fi ăis de florile mărului să păstrez aceste osciôre, ci că imi va fi de mare ajutor la nevoia.

Atunci scose osciôrele din legătura ce o avea, se socote, nițel, mai cugetă, și luând două din aceste osciôre, le puse vîrf în vîrf, și vădî, că se lipi ca printr'o minune. Mai puse unul, apoi unul, și vădî, că se lipiră și acelea.

Făcî decî, din osciôre, doi drugî cât casa de înalți. Îi răqimă de casă la o depărtare de o palmă domnescă unul de altul. După aceea puse ertăși căpătăiul la căpătăiul celelalte osciôre și făcî nisce druguleți mici, fiă-care puindu-i d'a curmezișul pe drugii cei mari, închipui treptele unei scări; cum punea aceste trepte se lipiau și ele. Și astfel unul câte unul puse până sus. Cum punea o tréptă se urca pe ea. Apoi alta, apoi alta, până unde îi ajunse. Când tocmai sus în vîrful scării, nu-i ajunse să mai facă o tréptă.

Ce să facă? Fără astă tréptă nu se putea. Pasămi-te ea perduse un oscior. Să stea acolo, era peste pôte. Să nu între înăuntru, îi era ciudă. Se apucă și-și tăia degetul cel mic, și cum îl puse acolo se lipi.

Luă copilul în brațe, se urcă din nou și intră în casă.

Aci se miră ea de buna rânduială, ce găsi. Se apucă și ea și mai deritică o lecă.

Apoi mai răsufli nițel, puse copilul într'o albie ce găsi și o aședă în pat.

Când veni bărbatu-sêu, se speria de ceea ce vădî. Par'că nu-i venea să credă ochilor tot uitându-se la scara de osciôre și la degetul din vîrful scării. Frica lui era, să nu fie ertă niscaiva fermece, și căt p'aci era să-și părăsască casa, déră Dumneșeu îi dete în gând să între.

Atunci făcendu-se un porumbel, ca să nu se lipescă fermecele de el, sbură d'asupra, fără ca se atingă de scară, și intră în lăuntru în sbor. Acolo vădî o femeie îngrijind de un copil.

El își aduse aminte atunci, că femeia sa era însărcinată, când plecase dela ea, și unde îl cuprinse un dor de dênșă și o milă gândindu-se la câte trebuia să fi pățit ea până să dea cu mâna de dênșul, încât se făcî numai decăt om.

Căt p'aci era să n'o cunoscă; atât de mult se schimbase din pricina suferințelor și necasurilor.

Fata de împărat, cum îl vădî, se sculă

în sus, și îi tăcăia inima de frică, fiind-că nu-l cunoscă.

După-ce el i-se făcî cunoscut, ea nu se căi, ba 'și uită tot ce suferise. El era un bărbat ca un brad de frumos.

Se puse decî la vorbă. Ea îi povesti toate întâmplările; ertă el plânse de mila ei. Apoi începî și el a spune:

— Eu, dîse el, sunt fiu de împărat. La un rêsboi, ce avî tată-meu cu nisce smei, vecini ai lui, care era foarte rei și-i tot călca moșia, am omorit pe cel mai mic. Pasămi-te, ursita te făgădui-se lui. Atunci măsa, care era o vrăjitoare de închea și apele cu fermecele ei, mă blestemă să port pielea acelu dobitoc, cu gând ca să nu ajung să mi-te iau eu.

Dumneșeu i-a stat împotrivă, și eu te-am luat. Baba, care ți-a dat așa să mi-o legî de picior, era ea. Și de unde mai aveam trei zile să scap de blăstêm, am fost silit să port încă trei ani stărvul porcului. Acum fiind-că tu ai suferit pentru mine și eu pentru tine, să dăm laudă Domnului și să ne întorcem la părinții noștri. Fără tine eram hotărît să trăesc, ca un punic, d'ăia mi-am și ales acest loc pustiu și mi-am făcut casa asta, așa, ca pui de om să nu mai pôtă rêsbi la mine.

Apoi se îmbrățișară de bucuria și se făgăduiră, ca amândoi să uite necasurile cele trecute.

A doua ăi de dimineță se sculară și porniră amândoi, mai întâiu la împăratul, tatăl lui. Când se auđi de venirea lui și a soției sale, totă lumea plângea de bucuria, că îi vedea. ertă tatăl și muma lui îmbrățișă strîns, și ținură veselile trei zile și trei nopți.

Apoi merse și la împăratul, tatăl femeii lui. El căt p'aci era să-și ertă din minți, de bucuria, când îi vădî. Ascultă povestindu-i-se întâmplările lor. Apoi dîse fie-sei:

— Ți-am spus eu, că nu credeam să se fi născut porc acel dobitoc, ce te-a cerut de soție? și bine ai făcut, fata mea, de m'ai ascultat.

Si fiind-că era bătrân, și moștenitorii n'avea, se cobori din scaunul împărației sale, și îi puse pe dênșii. ertă ei domniră cum se domnesce, când împărații trec prin fel de fel de ispite, necasuri și nevoi.

Și de n'or fi murit, trăesc și astăđi, domnind în pace.

ertă eu încălecai p'o șea, etc.

Cursul la bursa din Viena.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. oil. fer. ung. in aur 4 1/2%, etc.

Cursul pietei Braşov.

Table with 3 columns: Item, Price, and another Price. Includes Bannota rom. Cump. 9.36 Vënd. 9.39, Argint român. Cump. 9.30 Vënd. 9.35, etc.

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Table with 4 columns: Măsura sau greutatea, Calitatea, Valuta austr., and another column. Lists various grains like Grâu oal mai frumos, Grâu mijlociu, etc.

Bursa de Bucureşti.

Table with 4 columns: Valori, Do. bândă, Scad. cup., and Cu bani gata. Lists various financial instruments and their values.

SCOMPTURI:

Table with 4 columns: Banca naţ. a Rom, Paris, Avansuri pe efecte, Peterseurg, Casa de Depuneri, Berlin, Londra, Belgia, Viena, Elveţia.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Nr. 6176 — 1899.

Epitr.

CONCURS.

Consistorul Archidiecezan al bisericii române ortodoxe din Transilvania, prin această publică concurs pentru planurile după cari voesce a zidi biserica catedrală în Sibiu, pre lângă următoarele condiții:

Catedrala are să corăspundă tuturor recerințelor reclamate de ritul oriental, cu un spațiu intern pentru cel puțin 1500 persoane.

Planurile să se facă după stilul oriental, bizantin, cu toate întocmirile interne și externe și cu uși în număr de ajuns pentru siguranța publică.

Prețul zidirei ca atare, fără ajustarea internă, să nu trecă peste 300—320,000 corone.

Planuri, cari contemplă o biserică mai scumpă, precum și acele cari nu corăspund din punct de vedere formal, sunt eschise dela concurs.

Reflectanții au să prezenteze două schițe, două fațade, două secțiuni, toate la 1:200, după aceea un preliminar de spese calculat după metrul cubic, care după prețurile din Sibiu se compută la 3m. zidire cubică cu 15 fl. și în fine o scurtă descriere a planului.

Premiile de concurs:

- Premiul I cu 2000 corone, " II " 1500 " " III " 1000 "

Planurile premiate devin proprietatea bisericii române ortodoxe.

Planurile, provădute cu un motto și cu o epistolă sigilată, în care să se arate numele, locuința arhitectului și motto sub care s'a prezentat planul la concurs, au să se înainteze la Consistoriul archidiecezan în Sibiu în restimp de 4 luni dela publicarea primă, dăr cel mai târziu până în 15 Ianuarie st. n. 1900.

Planurile prezentate se vor examina în timp de 6 săptămâni după expirarea termenului prin o comisiune de experți, ér premiile se vor plăti după ce vor obținé aprobarea sinodului archidiecezan asemenea la 6 săptămâni.

Le concurs pot participa numai arhitecți și ingineri recunoscuți.

Sibiu, din ședința Consistoriului archidiecezan, ca senat epitropesc, ținută la 21 August 1899.

Ioan Meşianu, Archiepiscop.

702.1—3.

Ofert de căsătorie.

Un funcționar cu nume bun, văduv, dăr fără copii, în etate de 40 ani, de constituția robustă și sănătos, domiciliat într'o frumoasă comună din partea răsăritenă a Ardealului, care are un venit de 1200—1500 fl. pe an, doresce a se căsătorii cu o damă vrednică și bine crescută, de etate corăspundătoare, fără considerare, decât e fată orî văduvă, care însă să fie din casă bună, muncitoare, găzduia destoinică și capabilă de-a conduce și susține o casă onorabilă. Destrea nu hotăresce.

Pe lângă garantarea pe onore a celei mai perfecte discrețiunii, ofertele să se adreseze Administrației „Gaz. Transilvaniei“ în termen de 30 de zile dela prima publicare a acestui ofert. Se pot face ofertele și sub plic sigilat, ca să mērgă direct în mâna oferentului, notând pentru distincțiune pe partea dinafară a plicului cuvēntul „Carmen“.

AVIS.

Am onore a face cunoscut on. public, că am luat asupra-mi magazinul de încălțăminte S. E. & H. Michelstädter din Strada Porții Nr. 16 (Hotel Baross) și mi voi da totă silința a mulțumi pe on, mușterii cu un serviciu prompt.

Cu totă stima:

Heinrich Scheder.

692—3.

Anunț.

Se primesc studenții, séu copii de școlă în cost și cuartir la o familie germană, care locuesce în Scheiu, Strada Sf. Nicolae/a Nr. 6.

Informațiuni mai de-aprope se pot lua tot acolo. 6913—3.

STUDENTI dela Gimnasiu, școlă Reală, séu Comercială se primesc sub condițiuni mderate: cu locuință și întreținere completă.

A se adresa la:

Charlotte Hiemesch, orologer, Strada Porții Nr. 33.

În casă se vorbesce nemțesce, ungresce și franțuzesce. 6952—2.

Se caută

un institutor cu diplomă, pentru școlă catolică de 4 clase din Sinaia (România). Se cere sciința limbei române, asemenea și limbei germane pentru cl. I și II.

Pentru informațiunii a se adresa la Direcțiunea școlii catolice Sinaia, Bul. Ghica Nr. 11 688.5—5.

AVIS!

Subscrisa, care a fost mai multă auî subdirectora la Pensionatul Bolintineanu în Bucuresci, primesce fețițe în pensionat și dă instrucțiã în limba francesă și germană.

Elvine Kamner,

Strada măcelarilor Nr. 2. Etajul I 692.3—3.

ELEVE de român se primesc în îngrijire conscientioasă la o familie germană, fără copii.

Tot acolo se află de vëndare și găini (păsări) de rassă, cu prețuri moderate.

A se adresa: Piața prundului Nr. 19 Braşov. 677.4—4.

Se caută

pentru România la o moșie aproape de Bucuresci un

vătășel (tistartău) însurat,

care să cunoscă creșterea și îngrijirea vitelor (vacă, porc, oi), ér nevastă-sa să îngrijască de lăptărie, facerea untului și de paseri.

De prisos a se presenta, decât nu posedă doveđi, că are toate cunoștințele cerute, și decât n'a servit mult timp în această calitate.

A se adresa până la 20 Septemvrest n. în Braşov, strada Catarinei nr. 28, ér în urmă la Bucuresci la D-nul Th. D. Lecca, Alea Năstășescu 3. (Polonă). 9 10.672.

Primul stabiliment de uniforme în Braşov.

D. PLATOȘ

— Strada Mihail Weiss Nr. 20. —

Recomandă bogatul séu deposit de uniforme și articoli pentru tot felul de uniforme, cu prețuri forte ieftine. — Cu deosebire pentru voluntarii, cel mai ieftin stabiliment de procurat uniforme. fără concurență.

O manta, o tunică, o blusă, un pantalon, un chipi, o cureaua de lac, o păreche mănuși de piele, o cravată.

Tôte aceste articole costă numai fl. 66.90 cr.

Pentru esecutare strictă după regulament și uniforme potrivite garantéză

D. Platoș,

4 10.678. Croitoru Regimentului c. și r. de Inf. Nr. 50.

PROVOCARE!

Am onore a face cunoscut on. public, care jôcă la loteria de clasă reg. ung. că pentru clasa I. a V a loterie de clasă, care se va trage la sorți în 16 și 17 Nov. a. c. se află următoarele numere în Colectura principală a mea:

Table with 4 columns of numbers: 1351—1400, 28101—28150, 45801—45850, 73976—74000, etc.

De ôre-ce losurile originale pentru clasa I-ă se vor esmite deja la mijlocul lunei curente, rog pe toți aceia, care doresc a juca la loteria a V-a cu numerii de sus, a'mi trimite comandele până la 15 Septemvrest a. c., că numai așa se pot procura numerii ceruți.

Prețurile losurilor pentru cl. I-ă sunt:

1/1 = 6 fl., 1/2 = 3 fl., 1/4 = 1.50 fl., 1/8 = .75 cr.

Comandele mă rog a se face cât mai curund, trimițind prețul cu mandat postal, că numai așa se pôte conta a primi numerii doriți.

SIGMUND TELEKI, Cinci biserici (Pécs)

colector principal a loteriei de clasă priv. r. ung. 698.2 3.

D-șora Adela Zay

Têrgul Grâului Nr. 11, Etagiul II.

Ofere instrucțiune în limba germană pentru fete, care vor să se prepare la depunerea examenului pentru clasa a V-a, astfel că în toamna anului viitor să pôtă intra în cl. VI-a a școlii evang. sășesci din loc. Nr. 700.

De vëndare.

Restaurația și grădina de pôme
Hohe Warte
Brașov,

Împreună cu foisorul isolat, și Vila din grădină, sunt de vëndare din mână liberă.

Restaurația se pôme arênda cu 800 fl. anual.

Informații mai de aproape se pot lua dela proprietarul

867,8-4.

Falkner.

CHOCOLADA

TANIN

a lui

SZTRAKA

alină numai decât

DIAREE

și ori și ce

Durere de fole.

Cu totul-nestricăciôsă.

Gust bun.

Efect sigur.

Se capetă în Brașov la farmaciile F. Kelemen, V. Klein, Vict. Roth, F. Stenner și în Rêșnov la farmacia d-lui M. Reiner.

(671,5-10).

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișei administratiunii. În cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădêmânt,

care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Marele magazin de încălțăminte a lui

I. Sabadeanu în Brașov,

(Nr. 10) Strada Porții (Nr. 10),

care prin soliditatea sa în curs de 30 de ani, de când există pe piața Brașovului, și a câștigat în totă Austro-Ungaria și România un renume bun. Recomandă onor. public

marele assortiment de încălțăminte, garantate

de solide și moderne, pentru bărbați, dame și copii, pentru mire și mirêsă pentru dans, gimnastică, casă și pentru ateliere (lucrătore) etc. etc. toate cu prețuri foarte moderate, ce se pôte vedé, din consemnarea prețurilor câtor-va articuli precum urmêză :

Pentru bărbați:

- Ghete de pele vachs, tarî, în cuie lucrate cu gumă d-la fl. 2.95 în sus
- „ „ „ „ în besățzuri, cu s. fără nast. „ fl. 3.50 „
- „ „ „ „ „ cu șinóre „ fl. 4. — „
- „ „ „ „ „ séu postav și cu pele în jur de iarnă fl. 4.50 „
- „ „ „ „ „ lac rus. „ fl. 5. — „
- „ „ „ „ „ de mânușe lac de salon fine dela fl. 4.80 „
- „ „ „ „ „ vachs franțuz. cusute în beset fine fl. 5.50 „
- Pantofi de pele vachs în cuie lucrate „ fl. 3. — „
- „ „ „ „ galbene „ fl. 3.60 „
- „ „ „ „ lac salon fine cusute „ fl. 4.50 „
- Cisme lungi de pele juft rus. talpă duplă „ fl. 7.50 „
- „ „ „ „ de postav de stiria cu pele în jur „ fl. 7.50 „
- „ „ „ „ de drum peste ghete de purtat, din postav „ fl. 4. — „
- „ „ „ „ de copii mici fl. 2.60, de copii mari „ fl. 2.80 „
- Galoci de bărbați de Viena fl. 2. — rusesc „ fl. 2.80 „
- Șoșoni „ „ „ fl. 3.80 „ fl. 4.80 „
- Pantofi pentru gimnast. cu talpă de gumă rus. „ fl. 1.25 „
- „ „ „ „ de pânză rusescă grôsă cu talpă de pele „ „ „
- În ținte lucr. pânză neagră séu cafnie cu vêrfuri „ fl. 1.20 „
- Pantofi de casă de pele ori pâslă, de stofă „ fl. 1. — „

Pentru dame:

- Ghete de pele patentă séu vițel în besățz cu gumă dela fl. 2.85 în sus
- „ „ „ „ Gems „ „ „ besățz cu vîrfuri de lac dela fl. 3.80 „
- „ „ „ „ „ în bes. cu șinóre re „ fl. 3.50 „
- „ „ „ „ „ nasturi „ fl. 4. — „
- „ „ „ „ „ de lac salon în jur, fine „ fl. 4.50 „
- Pantofi de pele tarî pentru stradă în cuie „ fl. 2.50 „
- „ „ „ „ galbenă „ „ „ fl. 2.60 „
- „ „ „ „ fine pentru dans ușóre „ „ „ fl. 1.80 „
- „ „ „ „ de lac salon pent. dans ușóre „ fl. 2.20 „
- „ „ „ „ atlas séu mătăsă albă pen. mirese „ fl. 2.50 „
- „ „ „ „ lac cu spangen pentru stradă „ fl. 3.20 „
- „ „ „ „ pentru gimnastică negri séu cafeni talpă de gumă dela fl. 1.20 „
- „ „ „ „ de pânză rus. gröse, negră séu cafenie în cuie p. gimn. stradă și atelier dela fl. 1.10 „
- „ „ „ „ pentru casă, de stofe de pâslă, de pele „ fl. —.90 „
- Ghete de Brünel cu gumă „ „ „ fl. 2.80 „
- Pantofi de „ Sialon cu șinóre și lac „ fl. 2. — „
- Ghete de pele pentru fete mai mari „ fl. 2.60 „
- „ „ „ „ mici „ fl. 1.60 „
- Pantofi de copii dela 40 cr., 65 cr., 85 cr. „ fl. 1.20 „

Mare alegere în încălțăminte de băieți, fete și copii, în diferite colori, forme, calități, cu prețuri reduse.

Specialități încălțăminte de lues fabricate: Vieniđi, Carlsbad, Paris, Berlin, Petersburg, etc. din pele Chevreau, Vachs, și din Lac de salon, în diferite colori și fașon modern, se află în mare alegere și se pôte comanda și dapă măsură directé din aceste fabrici.

Depozitul de Galoci și Șoșoni de gumă rusescă, al celei mai renumita fabrică de gumă din Petersburg, se află pentru tot Ardealul numai la sus numită firmă, unde se vinde fie-care pãreche sub garanță, pentru durabilitate cu preț moderat.

Reparaturi și comande după măsură se primesc și se efectuează prin un măestru dibaciú cu promptețã.

Comanda din afară de Brașov se efectuează prompt, însă numai cu rambursă; încălțăminte neconvenabile se primesc francat înapoi spre schimbare, eventual se înapoiază valoarea. — La comanda din afară trebuie următorele arêtat: de ce preț? din ce pele? ce formă? ascuțit séu rotund? în besetz séu simplu? cu talpă gröse séu subțire. Ca măsură se pôte trimite un papuc vechiú cu posta ca: „Muștră fără valóre“ cu 5 cr. De ajuns este și arătarea Numêrului încălțăminte, care cumpêratorul de obicei procură din prãvălii de încălțăminte. Alțcum pôte ori și ce laic lua măsură piciorului cu centimetru séu cu o fãșă de hãrtiã măsurând partea piciorului pe din nãtru dela mijlocul calcãului până la vêrful degetului cel mare. peste talpe și degete, peste glesne, peste calcãiu și peste pulpe, trimițând acêștã măsură prin epistolă se pôte efectua comanda după dorință.

În fie-care di se umplu butelii cu bere prospetă prin compresie de aer.

Cea mai fină și mai sănătôsă bere din lume este

„Pilsner Urquelle“ pr. Treirote (Dreirad),
liferézã la cumpêrare de cinci butelii îndatã, franco la locuință

Hala de bere Pilsner

Strada Porții Nr. 25.

Telefon Nr. 134.

Femeile din Viena au a frumșețã lor

în prima linie întrebunțãrei celei mai plăcute, renumitei și cu deplin efect

Original Pasta Pompadour

inventatã de fericit med. Dr. A. RIX.

Cine se foloseșce de acest mijloc, capetã o colóre sănêtôsã a felei, teint frumos fără încreșturi până la bêtrãnețe, depãrtează pistruié, pete de ficat, bubat, coși, roșetã și tôte necurãțeniile pielii, despre ce se garantézã, séu se dá bani îndêrêt.

S'a aplicat acêșta pomadã, de persône distinsé, artiști etc., deja de 40 ani, ce se pôte dovedi cu atestate și epistole de reunoșcunță. Cea mai bunã dovadã de bunãtate și efectul ei estã, că există de 40 ani și în intervalul acesta sute și mi de mijlocé pentru frumșețã séu inventat și éráși au dispãrut. Prețul unui boreãnel pe 6 luni 1 fl. 50 cr. Sul de probã bucata 50 cr.

Laptele Pompadour dá pielii o albé și ca laptele, care remãne și după ce se spalã fața. Un flacon original 1 fl. 50 cr.

Pompadour săpun 30 cr. Pompadour pudrã rosa crême albã 1 fl. 25 cr. A se adresa cu conțiență la WILHELMINE RIX Dr. Wwe SÖHNE (Anton Rix & Bruder), WIEN Praterstrasse Nr. 14. — În Budapeșta la IOSIF TÖRÖK Königsgasse Nr. 12, în Brașov la VICTOR ROTH Farmacia „la urs“ lângã teatru, la TEUTSCH & TARTLER. — Pachetele sunt plombate. 6-8501.

Firmă fundatã în anul 1833.

Adolf Resch

Giuvaergiu

Brașov, Strada Porții Nr. 7.

Asortiment bogat

de giuvaericale, obiecte de aur și argint, ciasornice de buzunar elvețiane, assortiment foarte frumos.

Deposit de argintãrie finã Cristofl, argintãrie Alyana I-a calitate din fabrica Brendorf, precum și argintãrie China calitate mai ieftinã.

Comperãturã de obiecte vechi: de aur și argint, petri scumpe, margãritar, monede vechi și tot-felul de antichitãți. Suflat cu aur solid, cu argint, legal cu nicket, aramã pe cale electricã.

Tôte reparaturile ce cad în brãnșã de sus, se esecutã ieftin și prompt.

— Gravuri în pãtrã și metal. —

Specialitate: Confeșionare de obiecte bisericesci și anume: Cãdele, cãdelnițe, cruci, potire etc. etc.

— Brașov, Strada Porții Nr. 7. —

Asortiment foarte frumos.

Obiecte bisericesci.